تلار

نوشکے — ہڑدے ئی

شونکار: عبدالرزاق ابابکی

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

جمعہ مبارک 25 ستمبر 2020ء | 06 صفر المظفر 1442ھ | پنہ غاک: 04 | نہاد: 05 روپئی | سال: 17 | تاک 68

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آولیکو ہڑدے ئی اخبار

2 براہوئی زبان وادب، رویہ غاک ...... شونگال

2 تغ خنوک آنیاڑی ...... عبدالرازق

3 افسانہ انت ئسے؟

www.talarbrahui.com http://www.facebook.com/talarpub talarpub@gmail.com

دنیائی وڈوک آنیزگاری آن جہانی امن ءِ خطرہ مون تروک ءِ، عمران خان

کورونا نا دین انا سوب آن اقتصادی شرح نموٹی ترندی اٹ کمتی مس، حکومت پاکستان احساس پروگرام اٹ یک وینم کروڑ خاہوت آتا مالی کمک ءِ کرسا او فتے نیزگاری آن بچفنگ کن گام گیج کرے

نیزگار ملک آتا جہانی استحصال ءِ بند کننگے، ساڑی آ جہانی نظام اٹ سرمایہ نا سہی بشخپنگ بھلو ویل اسے، وزیراعظم نا اقوام متحدہ نا جنرل اسمبلی نا دیوان ناوخت آ نیزگاری ناچٹفنگ نا بابت فورم آن تران

اسلام آباد (اے پی پی) وزیراعظم عمران خان پارینے کہ نیزگار ملک آتا جہانی استحصال ءِ بند کننگے، ساڑی آ جہانی نظام اٹ سرمایہ نا سہی بشخپنگ بھلو ویل اسے، دنیائی وڈوک آ نیزگاری آن جہانی امن ءِ بھاز خطرہ مون تروک ءِ، کووِڈ۔ 19 اٹی پاکستان سمارٹ لاک ڈاؤن نا پالیسی آ عمل کرسا دانا مون ءِ تورے، احساس پروگرام پاکستان نا تاریخ نا نیزگاری ناچٹفنگ نا غٹ آن بھلا پروگرام ءِ۔ پنچ شنبے نادے آ اقوام متحدہ نا جنرل اسمبلی نا دیوان ناوخت آ بڑزکو کہول نا نیزگاری ناچٹفنگ نا بابت فورم آن تران کرسا وزیراعظم عمران خان پارے کہ کورونا نا دین انا سوب آن اقتصادی شرح نموٹی ترندی اٹ کمتی مس، حکومت پاکستان احساس پروگرام اٹ یک وینم کروڑ خاہوت آتا مالی کمک ءِ کرے، حکومت کورونا نا دین آن نیزگار آتے بچفنگ کن چندی گام گیج کرے، دنیا نا 26 ہزگار انگا بندغ آتا دوتیٹی زیات تر دولت مرکوز ءِ۔ وزیراعظم پارے کہ دنیا نا آبادی نا 15 درسد ہرا کہ کم و ود اسہ ارب مریرہ او غریبی اٹ رہینگ انگ ءُ، کٹیاو لانخی تیٹی کمتی نا سوب آن او عزت اٹ رہینگ انگ آن قاصر ءُ، نیزگاری نا سوب آن بھلو کچ اسے ٹی انسانک زہمی منتگ ءُ، دا انسانی حق انا خلاف ورزی ءِ دا راجی و اقتصادی نزوری نا ہم اسہ سوب اسے و دانا سوب آن دنیائی بھلا سیاسی وسلامتی نا ویل آک ودی منتگ ءُ۔ وزیراعظم پارے کہ داڑکن الی ءِ کہ اقوام متحدہ نا پائیدار شونداری نا ہدف آتیٹی اولیکو اولیت نیزگاری نا چٹفنگ مرے۔ وزیراعظم پارے کہ تدوک آ 30 سال آن نیزگاری ٹی نمان کمتی بسنے ولے کووِڈ۔ 19 نا دین انا سوب آن جہانی کساد بازاری دا صدی نا بدترین کچ آ ٹے، 10 کروڑ بندغ بے کچ غریب مسر ہرا فتے پدی اتنگ کن کہی دہائی درکار مریک، کووِڈ۔ 19 دین کچ ءُ پرخ اس کتو ولے نیزگار و محروم بندغ آک داڑآن بھاز زیات زہمی مسر۔ وزیراعظم پارے کہ پاکستان اٹ سمارٹ لاک ڈاؤن پالیسی نا کمک اٹ نن دانا مون ءِ تو تنگ نا قابل مسن، کنا حکومت نیزگار و محروم مخلوق ءِ رکھتس، نا مالی مشکل آتیان پد ہم نن ایمرجنسی کیش انا ردات اسہ ارب 25 کروڑ ڈالر نا پیکج تسن ہرا آن اسہ کروڑ 50 لکھ خاہوت و 10 کروڑ بندغ فائدہ ہرفیر۔ وزیراعظم پارے کہ اونا حکومت نیزگاری نا چٹفنگ نا کثیر الشعبہ پروگرام آ عمل کنگ ءِ، احساس پاکستان نا تاریخ نا نیزگاری ناچٹفنگ نا غٹ آن بھلا پروگرام ءِ۔ اوپارے کہ کنا حکومت 2023ء اسکان نیزگاری نا ساڑی آ 24.3 درسد کچ ءِ 19 درسد اسکان اتنگ کن سنجر ینگوک ءِ۔ وزیراعظم پارے کہ کنا مخت ریاست مدینہ نا اصول آتیا بندن ءُ اسلامی فلاحی ریاست اسے نا تخلیق ءِ ہراڑے بریبر شوندساری و زرگزرانی جدت مرے۔ وزیراعظم پارے کہ ہراوڑ اقوام متحدہ نا سیکرٹری جنرل پارے کہ نان وخت آتیٹی بے بریبری پک مسنے۔ داوخت آ دنیا نا 26 ہزگار انگا بندغ آک نیمہ دولت نا مالک ءُ، ہزگار ملک آک کووِڈ تنگی آن پیش تمنگ کن 10 ٹریلین ڈالر متحرک کرینو وخت اس کہ ایلو کنڈ آ پدتموک ملک آک دو نیم ٹریلین ڈالر نا دوئی کننگ کن کوشت کننگ ءُ۔ وزیراعظم پارے کہ ننے نیزگاری ناچٹفنگ تون اوار اوار او نا سوب آتے ہم ایسر کروئی مریک، ملکی و جہانی کہول آ مالیاتی پیداواری و واپار نا پنجر آتے شفاف و مسابقتی جوڑ کروئی مریک۔ نیزگار ملک آتا وسیلہ غاتا استحصال ءِ بند کروئی مریک، وڈی خوری وڈوہ انا بھرم آتون اوار اوار پلوک آ میرات ہرا ملک آتیان ہلنگا او فتے پدی تروئی مریک وشون ہلوک ملک آتے کووِڈ تنگی آن پیش تمنگ کن کمک کروئی مریک۔ نیزگار ملک آتے وام تیٹی ریلیف نا مداٹ کمک نا گرج ءِ ہرا فتا درشانی ءِ ای اپریل اٹ ہم کریسٹ کہ پوسکن آ خصوصی ڈرائنگ رائٹس ءِ تخلیق کننگے و آ فیشل شونداری کمکاری ءِ ودفنگے۔ وزیراعظم پارے کہ پائیدار شونداری ہدف خاص کر پائیدار انفراسٹرکچر اٹ بھلو زرکاری اسے نا کمک اٹ اودے ترند کننگے، قابل تجدید توانائی، ٹرانسپورٹ، ہاؤسنگ، دیر، انفراسٹرکچر و جان جوڑی آ زیات زرکاری نا گرج ءِ، پوسکن آ شونداری دوراٹی بنگ کن پدتموک ملک آتے دا قابل کننگے کہ او پوسکن آ ٹیکنالوجی و ڈیجیٹل ذریعہ غان فائدہ ہرفنگ کیر۔

تعلیمی ادارہ غاتیٹی کورونا نا رکھوک گام گیج والیس او پیز آتیا سختی ٹی عملدرآمد کرفنگے، جام کمال

کوئٹہ (خ ن) وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا کماشی ٹی اسہ بڑزکو کہولی دیوان اسے ٹی تعلیمی ادارہ غاتیٹی کوروناوائرس نا ساڑی حالیت نا جاچ ءِ ہلسا ہندا ادارہ غاتے کوروانا وائرس نا رکھوک گام گیج والیس او پیز آتیا سختی ٹی عملدرآمد کرفنگ نا فیصلہ کننگا۔ دیوان اٹ پارلیمانی سیکریٹری برائے جانجوڑی ڈاکٹر ربابہ بلیدی، ایڈیشنل چیف سیکرٹری داخلہ حافظ عبدالباسط، سیکریٹری جانجوڑی دوستین جمالدینی، سیکریٹری ہائر ایجوکیشن ہاشم غلزئی، ڈی جی صحت، ڈبلیو ایچ او نا نمائندہ، پبلک ہیلتھ و عمومی جانجوڑی نا ماہر تون اوار ایلو کمادار آک بشخ ہلکر۔ دیوان ءِ اڈ ہلوک کمادار آتا کنڈ آن تروک آ بریفنگ اٹ پاننگا کہ تعلیمی ادارہ غاتیٹی ٹیسٹنگ نا کچ اٹ ودی کرسا ہڑدے نا بنداو آ 1500 آن زیات ٹیسٹ کننگ انگ ءِ۔ دیوان ءِ اڈ ہلوک کمادار آتا کنڈ آن تروک آ بریفنگ اٹ پاننگا کہ تعلیمی ادارہ غاتیٹی ٹیسٹنگ نا کچ اٹ ودی کرسا ہڑدے نا بنداو آ 1500 آن زیات ٹیسٹ کننگ انگ ءِ۔ او دا وخت اسکان کروک آ 4156 ٹیسٹ آتیٹی 382 مثبت بسنو، دیوان اٹ تعلیمی ادارہ غاتیٹی کورونا وائرس اٹ ودکی آ اُست ہسونی نادرشانی ءِ کرسا ٹیسٹنگ نا کچ اٹ ودکی نا فیصلہ کننگا۔

............اسلام آباد، گورنر بلوچستان امان اللہ یاسین زئی صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی تون اوڑدہی کننگ اٹی ءِ

صوبائی دارلحکومت کوئٹہ ٹی اولیکو وار زالبول آ بازار اس جوڑ کننگ ناڈٹ

حکومت بجٹ اٹ زالبول آتا کڑد ءِ پک کننگ و او فتے آسراتی فراوان کننگ کن 1.872 ارب روپئی جتا کریس

پروگرام نا ردات صوبہ نا ہر ڈویژنل ہیڈکوارٹراٹی ہاسٹل جوڑ کننگ کن 600 ملین روپئی تخنگانے، سرکاری حوالی

اسلام آباد (اے پی پی) بلوچستان حکومت صوبہ ٹی زالبول آتا حق انا کڑد و راجی رکھ آن بیدس زالبول آتے و اکدار جوڑ کننگ کن اسہ جامع پروگرام اس بنا کرینے۔ بلوچستان حکومت نا سرکاری حوالی بلوچستان حکومت نا ارا ساک انا کارکڑدانا پارے کہ صوبائی حکومت زالبول آتیکن کاروبار نا وارخواہی ودی کننگ و او فتیکن اسہ پلیٹ فارم اسے ناوڑاٹ کوئٹہ ٹی اولیکو وار زالبول بازار اس جوڑ کننگ ناڈٹ اس کرینے۔ عہدیدار پارے کہ بلوچستان حکومت تدوک آ سال انا بجٹ اٹ چندی ڈٹ آتا جوڑ کننگ کن زالبول آتے و اکدار کننگ و صوبہ نا شونداری کن تینا کڑد ءِ ادا کننگ نا قابل زالبول آتے آسراتی فراوان کننگ کن 1.872 ارب روپئی جتا کریس۔ اوستی پارے کہ دا پروگرام نا ردات صوبہ نا ہر ڈویژنل ہیڈکوارٹراٹی ہاسٹل جوڑ کننگ کن 600 ملین روپئی تخنگانے تانکہ ملازمت پیشہ زالبول ءِ رکھ ءِ ہنکین فراوان کننگ مرے۔ عہدیدار پارے کہ حکومت کوئٹہ ٹی ویمن بزنس انکوبیشن سینٹر نا تفنگ نا بناءِ ہم کیک ہرانا مخت زالبول ءِ تینا کاروبار اس کننگ، اوفتا کاروباری لانخی تے وڈفنگ و مارکیٹ اٹ اوفتے مون تروک چیلنج آتا مون ءِ تو تنگ اٹ کمک فراوان کننگ ناءِ۔ حکومت پین زالبول کاروباری بندغ آتے دا کاروباری سرگرمی ٹی بشخ ہلنگ نا ترغیب تننگ کن ہیلکاری پروگرام نا ہم بناءِ کرینے۔ اوپارے کہ ہیلکاری سیشن تیان ورناتے ساڑی کاروباری ماحول اٹ جاگہ ودی کننگ اٹ کمک رسینگک۔ اوپارے کہ حکومت زالبول آتے مالی وڑاٹ و اکدار کننگ و او فتے خودکفیل کننگ کن زالبول آتیتی انڈومنٹ فنڈ درستی راستی کرفنگ ءِ۔ اوپارے کہ حکومت کوئٹہ ٹی زالبول نظامت نا شونداری کاریم تیٹی ترندی ایسنے۔ اوستی پارے کہ بحیثیت قوم نن ہموڑخت اسکان سرسہب منتگ کپنہ ہراتم اسکان زالبول آتے و اکدار کپنہ۔ اوستی پارے کہ زالبول آتے واکدار کننگ کن گچین کانو دسازی کننگ انگ ءِ و میرات اٹ زالبول آتے بشخ تننگ کن میرات نا بل مہالو آن اسمبلی آن پاس کننگانے۔ عہدیدار پارے کہ داہیت اسل پیدوار ءِ کہ زرگزرانی و راجی گام گیج آک صنعی امتیاز ناچٹفنگ کن پیش رفت ءِ گچین کننگ اٹ کمک فراوان کرینو۔ اوستی پارے کہ اسہ ملک اس ہم تینا زالبول آتے واکدار کننگ آن بیدس شون ہلنگ کپک۔

وزیراعظم یواین فورم آ جہانی برادری نا چکار ءِ غورت بھارت نا بیدادی تیا کرے، وزیر خارجہ

بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیر نا حالیت آک بھاز خراب ءُ، جہانی برادری ءِ کشمیر ناویل ءِ سنجیدگی اٹ ہلوئی مریک

اگہ اِرا ایٹمی قوت آتا نیام اٹ بے چیٹی ودک تو او مچ آ ڈیہہ انا امن وسوگوی نا خطرہ غاتا سوب منتگ کیک، شاہ محمود قریشی

اسلام آباد (اے پی پی) وزیرخارجہ مخدوم شاہ محمود قریشی پارینے کہ جہانی برادری ءِ کشمیر ناویل ءِ سنجیدگی اٹ ہلوئی مریک، اگہ اِرا ایٹمی قوت آتا نیام اٹ بے چیٹی ودک تو او مچ آ ڈیہہ نا امن و سوگوی کن خطرہ نا سوب منتگ کیک۔ پنچ شنبے نادے آ تینا اسہ بیان اسے ٹی وزیرخارجہ پارے کہ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیر نا حالیت آک بھاز خراب ءُ و داٹی پدریسہ ودکی منتگ ءِ۔ نن ترک صدر رجب طیب اردگان نا منت وار اُن کہ او اقوام متحدہ کون آ جہانی فورم آ کشمیر ناویل انا ذکر ءِ کرے۔ اوپارے کہ جہانی برادری ءِ کشمیر ناویل ءِ سنجیدگی اٹ ہلوئی مریک انتئے کہ اگہ اِرا ایٹمی قوت آتا نیام اٹ بے چیٹی ودک تو او مچ آ ڈیہہ انا امن و سوگوی نا خطرہ غاتا سوب منتگ کیک۔ وزیراعظم عمران خان تدوک آ سال آ نبار داوار آ ہم اقوام متحدہ نا اہم فورم آ کشمیر ناویل ءِ چست کیک و جہانی برادری ناچکار ءِ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیر جموں وکشمیرات برجا انسانی حق انا بھلا خلاف ورزی تا کنڈ آ کرفک۔ ناخواست ءِ کہ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی کشمیراتی برجا پابندی تے دمستی ہرفنگے۔ ہموڑے برجا کمیونیکیشن بلیک آؤٹ ءِ دمستی وڑاٹ چٹفنگے و بھارت سرکار بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیراتی غیر آئینی وڑاٹ، آبادیاتی تناسب ءِ بدل کننگ کن ہرا ڈومیسائل کانود اٹ ترمیم کرینے اودے دمستی وڑاٹ پدی کننگے۔ پنچ شنبے نادے آ تینا اسہ بیان اسے ٹی وزیرخارجہ پارے کہ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیر نا حالیت آک بھاز خراب ءُ و داٹی پدریسہ ودکی منتگ ءِ۔ نن ترک صدر رجب طیب اردگان نا منت وار اُن کہ او اقوام متحدہ کون آ جہانی فورم آ کشمیر ناویل انا ذکر ءِ کرے۔ اوپارے کہ جہانی برادری ءِ کشمیر ناویل ءِ سنجیدگی اٹ ہلوئی مریک انتئے کہ اگہ اِرا ایٹمی قوت آتا نیام اٹ بے چیٹی ودک تو او مچ آ ڈیہہ انا امن و سوگوی نا خطرہ غاتا سوب منتگ کیک۔ وزیراعظم عمران خان تدوک آ سال آ نبار داوار آ ہم اقوام متحدہ نا اہم فورم آ کشمیر ناویل ءِ چست کیک و جہانی برادری نا چکار ءِ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیر جموں وکشمیرات برجا انسانی حق انا بھلا خلاف ورزی تا کنڈ آ کرفک۔ نا خواست ءِ کہ بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی کشمیراتی برجا پابندی تے دمستی ہرفنگے۔ ہموڑے برجا کمیونیکیشن بلیک آؤٹ ءِ دمستی وڑاٹ چٹفنگے و بھارت سرکار بھارت ناغیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیراتی غیر آئینی وڑاٹ، آبادیاتی تناسب ءِ بدل کننگ کن ہرا ڈومیسائل کانود اٹ ترمیم کرینے اودے دمستی وڑاٹ پدی کننگے۔ وزیر خارجہ پارے کہ بھارت ہراتم تہہ نازورانا گواچی مریک یا کشمیرات حالیت آک اونا وس آن پیش مریرہ تو او چکار ءِ اسہ کنڈ کننگ کن لین آف کنٹرول نا خلاف ورزی تا بناءِ کیک۔ داوخت آ بھارت اٹی کورونا دین ترندی اٹ تالان منگ ءِ ہڑدے 1100 نا لگ بھگ مخلوق زوال کننگ ءُ دا بے ڈولی آن چکار ءِ اسہ کنڈ کننگ کن بھارت لین آف کنٹرول نا خلاف ورزی تا کمک اٹ شاری آبادی تے شست کننگ ءِ۔ اوپارے کہ ای ماسکو ٹی شنگھائی کمکار تنظیم نا وزرائے خارجہ کونسل نا دیوان ناوخت آ چندی وزیر خارجہ غاتون تینا ہڑتوم آ کنڈ آتا اوڑدہی تیٹی داچ آ حالیت آتا سرجم ذکر ءِ کریٹ و اوفتا چکار ءِ دانا زرک حالیت آتا کنڈ آ کرفیٹ۔ جہانی برادری داچ آ حالیت آتا دمستی نوٹس ءِ ہلے۔

حکومت جانجوڑی انصاف کارڈ انا پوسکن آ پن ءِ قومی جان جوڑی کارڈ تخا

اسلام آباد (اے پی پی) حکومت جان جوڑی انصاف کارڈ انا پن و ڈیزین ءِ بدل کرینے۔ وزارت جان جوڑی نا ترجمان نا ردات حکومت اسہ تاریخی ءُ انقلابی گام گیج اس ہرفسا جان جوڑی انصاف کارڈ ناپن و ڈیزن ءِ بدل کرینے۔ کارڈ انا پوسکن آ پن قومی جان جوڑی کارڈ تخانے۔ کارڈ انا جاری کننگ ءِ مرحلہ وار بنا کروک آ پوسکن آ ضلع غاتیان کننگک۔ قومی جان جوڑی کارڈ پاکستان نا تاریخی و انقلابی ڈٹ ءِ۔ نیزگاری نا لکیر آن شیف رہینگوک آ بندغ آک کارڈ انا ردات تینا درمان ءِ کرفنگ کیرہ۔ قومی جان جوڑی کارڈ انا دنگ ءِ مچ آ ملک اسکان تالان کننگا نے وخت اس کہ پاکستان نا 90 ضلع غاتیٹی پروگرام برجاءِ۔

وزیراعظم نا منظوری آن کراچی چمن شاہراہ نا ڈیزائنگ رپورٹ ناتیاری نا نوٹس جاری

کوئٹہ (خ ن) وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا کماشی ٹی صوبائی حکومت نا کوشت آتیان اسہ اہم ءُ سرسہی اس 790 کلومیٹر مرغن کراچی، کوئٹہ، چمن شاہراہ نا بحالی و اودے ارا کنڈی جوڑ کننگ نا بنائی تیاری تا بناءِ کرسا وزیراعظم عمران خان نا منظوری آن ڈٹ انا ڈیزائنگ و فزیبلیٹی رپورٹ ناتیاری نا اُست خواہی نا نوٹس ءِ جاری کننگا۔ کراچی کوئٹہ چمن شاہراہ نا ڈٹ بی او ٹی نا بنداو آ جوڑ کننگک۔ وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان دا اہم انگا ڈٹ انا منظوری آ عمران خان و اسد عمر نا منتواری ءِ ہرفے۔

ترک صدر طیب اردوان نا کشمیری تا مخ تفی ءِ کننگ نا ستائیلینہ، الطاف حسین

جہانی راہشونک کشمیری تا حق اکن تینا توار ءِ بڑز کرسا بھارت آ زورشاغر کہ او کشمیر ناویل ءِ او فتا است خواہی تا ردات ایسر کے

ترک صدر نا منتوار اُن کہ او مدام کشمیر نا جھیڑہ نا پرامن ایسری نا مخ تفی ءِ کرینے، چیئرمین کشمیر انسٹیٹیوٹ آف انٹرنیشنل ریلیشنز

اسلام آباد (اے پی پی) کشمیر انٹرنیشنل انسٹیٹیوٹ آف انٹرنیشنل ریلیشنز (آئی آئی آر) نا چیئرمین الطاف حسین وانی ترک صدر رجب طیب اردوان نا کشمیری تا روا مخت نا مخ تفی ءِ کننگ آ او نا ستاءِ کرسا جہانی راہشون تیا زور شاغانے کہ او کشمیری تا حق اکن تینا توار ءِ بڑز کرسا بھارت آ زورشاغے کہ او کشمیر نا ویل ءِ کشمیری تا است خواہی تا ردات ایسر کے۔ پنچ شنبے نادے آ داڑے جاری اسہ بیان اسے ٹی آئی آئی آر نا سروک ترک صدر نا منت واری ءِ ہرفسا پارے کہ بھارتی ظلم و جوراٹ اختہ کشمیری الس ترک صدر نا بھاز منت وار ءُ کہ او مدام کشمیری تا روا جہد و کشمیر نا جھیڑہ نا پرامن ایسری نا مخ تفی ءِ کرینے۔ اوپارے کہ ترک کی ہمو ملک آتیٹی اوار ءِ ہرا فک ہر جہانی فورم آ کشمیر ناویل ءِ ہرفنگ آن بیدس بھارت ناغیر کانودی کوزہ و بھارتی فوج انا کشمیری الس آ کروک آ ظلم انا ترندی اٹ مذمت ءِ کرینو۔ صدر اردگان نا تاریخی تقریر نا ذکر ءِ کرسا اوپارے کہ او نا بیان آن کشمیری الس ہرا بدترین وڑ نا بھارتی ریاستی دہشت گردی نا گواچی ءُ ٹی اومیت نا اسہ پوسکن ءُ لہر اس ودی مسنے۔ اوڈیہہ ٹی سیاسی و انسانی حق انا بھلا حالیت آتا حوالہ ءِ ترسا پارے کہ دا اسہ وخت اسینے کہ بااثر جہانی راہشونک داحقیقت نا ادراک کیر کہ کشمیری الس ءِ مون نا کماشی ٹی فاشٹ حکومت نارحم و کرم آ ہلنگ مفک ہرا کشمیر نا راجی و سیاسی و دودوربیدہ ئی شناخت ءِ چٹفنگ اٹ لگوک ءِ۔ وانی پارے کہ کشمیر ناویل تون مون تننگ کن اہم اسٹیک ہولڈر آتا نیام اٹ بھری مذاکرات اسٹ انگا کسر ءِ ولے ویل انا ایسری کن بیرہ ہڑتوم آ کنڈ آتا مذاکراتی عمل آ سیبو کننگ کشمیرات پین خونریزی و ہلاکت آتا موکل تننگ آ نبار مریک۔ اوپارے کہ دنیا جھیڑہ نا ایسری ءِ پٹنگ کن شاہد غیر معینہ مدانا انتظار ءِ کننگ کیک ولے کشمیری ہرا ہڑدے قتل منتگ ءُ او اسہ دے اس ہم انتظار کننگ کپسہ ہنداخاطر آن الی ءِ جہانی راہشونک بھلو کچ اسے آ مون آ بریرو دا مہلک جھیڑہ ءِ مدامی کن ایسر کننگ کن غٹ دوئی آپشن تے کاریم اٹ اتیر۔ اوپارے کہ بھارت، پاکستان وکشمیری تے مذاکرات نا میز آ اتنگ کن جہانی واک آتا آجت و مربوط سفارتی اثر ورسوخ منتگ الی ءِ۔

............اسلام آباد، وزیراعظم عمران خان دوداسے نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کورونا دین انا 799 کیس 5 مرک رپورٹ

مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 نا درمان کن جتا 735 ہسپتال آتیٹی 872 ناجوڑ درمان منگ ءُ، نیشنل کمانڈ اینڈ آپریشن سینٹر

تدوک آدے 42299 ٹیسٹ کننگا، 2 ناجوڑ اُراٹی قرنطینہ ٹی دین انا سوب آن زوال کریر، حوال

اسلام آباد (اے پی پی) نیشنل کمانڈ اینڈ آپریشن سینٹر (این سی او سی) کورونا دین انا بابت تازہ حساب وکتاب ءِ جاری کرینے۔ پنچ شنبے نادے آ این سی او سی آن جاری کروک حساب وکتاب نا ردات تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کورونا نا 799 ناجوڑ آتا ٹیسٹ مثبت بس و 3 ناجوڑ ہسپتال اٹی وخت اس کہ 2 ناجوڑ اُراٹی قرنطینہ ٹی زوال کریر۔ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کووِڈ۔ 19 نا 42 ہزار 299 ٹیسٹ کننگا ہرافتیان سندھ اٹی 18 ہزار 360، پنجاب اٹی 11 ہزار 53، خیبر پختونخوا اٹی 4 ہزار 627، اسلام آباد اٹی 6 ہزار 149، بلوچستان اٹی 1 ہزار 333، گلگت بلتستان اٹی 216، آزاد کشمیر اٹی 561 ٹیسٹ اوار ءُ۔ داتم اسکان مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 آن دراخ جوڑ مروک آتا کچ 2 لکھ 94 ہزار 392 مسنے، آزاد کشمیر و بلوچستان اٹی کووِڈ۔ 19 نا اسہ ناجوڑ اس ہم داوخت آ وینٹی لیٹر آ اف وخت اس کہ مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 نا ناجوڑ آتیکن جتا 1 ہزار 912 وینٹی لیٹر آتیا 103 ناجوڑ ءُ۔ مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 نا ایکٹو کیس آتا کچ 7 ہزار 388 ءِ۔ مچ آ ملک اٹی کورونا دین آن زہمی بندغ آتا کچ 3 لکھ 8 ہزار 217 ءِ ہرافتیان آزاد کشمیر اٹی 2 ہزار 591، بلوچستان اٹی 14 ہزار 765، گلگت بلتستان اٹی 3 ہزار 572، اسلام آباد اٹی 16 ہزار 288، خیبر پختونخوا اٹی 37 ہزار 470، پنجاب اٹی 98 ہزار 686 و سندھ اٹی 1 لکھ 34 ہزار 845 ناجوڑ ءُ۔ مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 آن زوال کروک آتا کچ 6 ہزار 437 ءِ ہرافتیان سندھ اٹی 2 ہزار 471 وخت اس کہ تدوک آ بیست وچار گھنٹہ ٹی 2 ناجوڑ اُراٹی قرنطینہ ٹی دا دین انا سوب آن زوال کریر۔ پنجاب اٹی 2 ہزار 229 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست وچار گھنٹہ ٹی 2 ناجوڑ ہسپتال آتیٹی دا دین انا سوب آن زوال کریر۔ خیبر پختونخوا اٹی 1 ہزار 258، اسلام آباد اٹی کل 181 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست ءُ چار گھنٹہ ٹی اسہ ناجوڑ اس ہسپتال اٹی دا دین انا سوب آن زوال کرے۔ بلوچستان اٹی 145، گلگت بلتستان اٹی 83 مرک مس، آزاد کشمیر اٹی دا دین آن 70 مرک مسنے۔ داتم اسکان مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 نا 33 لکھ 6 ہزار 515 ٹیسٹ کننگانے۔ مچ آ ملک اٹی کووِڈ۔ 19 نا درمان کن جتا 735 ہسپتال آتیٹی 872 ناجوڑ درمان منگ ءُ۔

وزیراعلیٰ بلوچستان نا کماشی ٹی انسٹیٹیوٹ آف نیفرالوجی اینڈ یورالوجی نا کارکڑد نا جاچ ہلوک دیوان اس اڈ ہلک

کوئٹہ (خ ن) وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا کماشی ٹی بلوچستان انسٹیٹیوٹ آف نیفرالوجی اینڈ یورالوجی نا کارکڑد نا جاچ ہلوک دیوان اس اڈ ہلک، انسٹیٹیوٹ نا سی ای او ڈاکٹر کریم زرکون دیوان ءِ انسٹیٹیوٹ نا کارکڑد و ایلو ویل آتیا بریفنگ ترسا معلومدار کرے کہ انسٹیٹیوٹ ءِ فاطمہ فاؤنڈیشن نا کمک و شریکی دوئی ءِ، انسٹیٹیوٹ اٹ کڈنی ٹرانسپلانٹ نا بناءِ کننگانے و داوخت اسکان بیدس پیسہ غان 38 ٹرانسپلانٹ آپریشن کننگانے ہرا کل سرسہب مسنو۔ او پارینے کہ انسٹیٹیوٹ اٹ 4 بیڈ انا کڈنی ٹرانسپلانٹ آئی سی یو جوڑ کننگانے۔ اسہ کڈنی ٹرانسپلانٹ ناخرچ غاک 8 آن 10 لکھ روپئی ءِ وخت اس کہ آپریشن نا فالواپ ناخرچہ 50 ہزار روپئی ءِ ہرا کہ حقدار آ ناجوڑ آتیکن انسٹی ٹیوٹ تینٹ سگوئی ءِ۔

وزیراعلیٰ پنجاب تون چیئرمین سی پیک اتھارٹی عاصم سلیم باجوہ اوڑدہی کرے

لاہور (اے پی پی) وزیراعلیٰ پنجاب سردار عثمان بزدار تون وزیراعلیٰ آفس اٹ چائنہ پاکستان اکنامک کوریڈور اتھارٹی نا چیئرمین لیفٹیننٹ جنرل (ر) عاصم سلیم باجوہ اوڑدہی کرے۔ ہراٹی پنجاب اٹی سی پیک نا ردات برجا ڈٹ آتیا پیش رفت آ سرجم گپ وتران مس و پنجاب اٹی سی پیک پروجیکٹ آتیا کاریم نا رفتار ءِ ترند کننگ آ امنا کننگا۔ اوڑدہی ٹی کشت وکشار نا بشخ انا پائیدار شونداری نا بابت ہم گپ وتران کننگا و داہیت آ امنا کننگا کہ کشاری بشخ انا مون آ دننگ کن ریسرچ آ پین فوکس کننگک۔ اوڑدہی ٹی فصل آتا پیدوار اٹ ودکی کن پوسکن ءُ بج درستی راستی کرفنگ ناگرج آ زورشاغنگا۔ وزیراعلیٰ داوخت آ گپ وتران کرسا پارے کہ وزیراعظم عمران خان ناویژن نا ردات سی پیک ڈٹ آتیا اولیتی بنداو تیا کاریم برجاءِ۔ پنجاب اٹی سی پیک پروجیکٹ آتے شفافیت و ترندرفتاری اٹ پوروکننگ انگ ءِ۔ سی پیک پروجیکٹ آتا پوروی آن زرگزران جوان مریک۔ لاہور اٹ اورنج لائن میٹرو ٹرین ناٹیسٹ رن پورو مسنے و اورنج لین میٹرو ٹرین بروک آ تو انا ایسر اسکان چلیفنگ نا ارادہ ءِ۔ داردات پنجاب ماس ٹرانزٹ اتھارٹی ءِ الی پارٹ کرینے۔ اورنج لائن میٹرو ٹرین نا روٹ آ شجرکاری و بیوٹی فکیشن کننگ انگ ءِ۔

وزیراعظم عمران خان تون اعظم خان سواتی نا اوڑدہی

اسلام آباد (اے پی پی) وزیراعظم عمران خان تون وزیر انسداد منشیات اعظم خان سواتی اوڑدہی کرے۔ پنچ شنبے نادے آ وزیراعظم آفس نا میڈیا ونگ آن جاری بیان نا ردات اوڑدہی ٹی منشیات نا عادتی بندغ آتا درمان و بحالی کن بنجائی دارالحکومت اٹ پوسکن آ وڑ و ڈول آتیا اسہ ماڈل سینٹر اس جوڑ کننگ نا بابت گپ وتران کننگا۔ بنجائی دارالحکومت اٹ پوسکن آ وڑو ڈول آتیا اسہ ماڈل سینٹر اس جوڑ کننگ نا بابت گپ وتران کننگا۔

مسجد الحرام اٹ عمرہ زائر آتیکن تیاری

ریاض (اے پی پی) سعودی عرب اٹ مسجد الحرام انتظامیہ عمرہ زائر و نمازکن مسجد الحرام آ بروک آتیکن تیاری تا بناءِ کننگا۔ سعودی میڈیا نا ردات کورونا دین انا تالانی ءِ تو تنگ کن عارضی بند منتگ آن پد مسجد الحرام انتظامیہ چار اکتوبر آن مرحلہ وار عمرہ ءِ بحال کننگ کن تیاری تا بناءِ کرینے۔ انتظامیہ نا پانگ ءِ کہ مسجد الحرام اٹ تھرمل کیمرہ پوسکن آ ٹیکنالوجی آن شپ کننگا نو، اگہ زائر اس دانا مون آ گدرینگک ہرانا درجہ حرارت حد آن زیات مریک تو دا دمستی الارم اٹ معلومدار کیک، اوکان پد موقع غا ساڑی انتظامیہ نا کارندہ غاک زہمی بندغ نا بابت رکھی گام گیج اختیار کیرہ تانکہ پین زائر اسے دین لگپ۔ ڈاکٹر عبدالرحمان السدیس ماسک پروگرام نا بابت پارے کہ زائر آتیکن ماسک انا پابندی الی مریک۔

کووِڈ۔ 19 نا سوب آن جم جہانی پیداوار ءِ 12 کھرب ڈالر نا نسخان نا گڑتی

ٹی ڈی آر 2020ء نا ردات مچ آ دنیا نا خنک داسہ سال 2021 آ تو ہراٹی زرگزرانی سرجز آتا بحالی نا گمان ءِ

منہ شون ہلوک ملک آتیٹی ہم بے روزگاری نا کچ دوہرے ہندسہ اسکان ودنگ ناگڑتی ءِ، یو این سی ٹی اے ڈی نا رپورٹ

اسلام آباد (اے پی پی) کووِڈ۔ 19 نا دین انا سوب آن اقتصادی سست روی ٹی 2021ء نا ایسر اسکان جم جہانی پیداوار ءِ 12 کھرب ڈالر نا نسخان نا گڑتی ءِ۔ اقتصادی شرح نموٹی کمتی آن بیدس بے روزگاری ٹی ہم ودکی نا گمان ءِ و گڑاس شون ہلوک ملک آتیٹی بے روزگاری نا کچ دوہرے ہندسہ اسکان ودک۔ یونائٹڈ نیشنز کانفرنس آن ٹریڈ اینڈ ڈویلپمنٹ (یو این سی ٹی اے ڈی) نا ''دی ٹریڈ اینڈ ڈویلپمنٹ رپورٹ 2020'' (ٹی ڈی آر 2020) اٹی اقوام متحدہ نا ذیلی ادارہ پارینے کہ جہانی زرگزرانی بحالی کن جہانی کہول آ جیرت مندو جوان ڈٹ بندی ناگرج ءِ ہرا نا ردات سوگو میکرو اکنامک تالانی آ چکار کننگ تون او اوار روزگار نا پوسکن ءُ وار خواہی ودی کننگ وکارندہ غاتا روزانہ ٹی ودکی نا گام گیج آتا گرج ءِ۔ حوال اٹ سلاہ پیش کننگانے کہ جہانی کہول آ زرگزرانی بحالی کن شفاف توانائی، چاگڑدی رکھ و ٹرانسپورٹ ناپائیدار نظام آ بھلو زرکاری اس کروئی مریک۔ داکان بیدس مچ آ دنیا ٹی مالیاتی پالیسی تیان ہچ فائدہ ہرفنگ کن میکرو اکنامک سوگوی و جامع و مربوط صنعتی پالیسی تا ردات شونداری ہدف آتا دوئی کننگ ءِ پک کننگ کن گام گیج الی ءِ۔ ٹی ڈی آر 2020ء نا ردات مچ آ دنیا نا خنک داسہ سال 2021 آ تو ہراٹی زرگزرانی سرجز آتا بحالی نا گمان ءِ و بروک آ سال انا ایسر اسکان گڑاس شونداری ناویل آتا پورو چٹفنگ اٹ مشکل آتا علاقہ گڑاس ملک آتیٹی مالیاتی مشکل آتون مون تننگ مریک۔ جہانی ادارہ تینا حوال اٹ پارینے کہ کووِڈ۔ 19 جہانی تنگی نا سوب آن ودی مروک آ زرگزرانی سست روی ٹی 2021 نا ایسر اسکان جم جہانی پیداوار ءِ 12 کھرب ڈالر نا نسخان تون مون تننگ نا گمان ءِ۔ داکان بیدس مچ آ دنیا ٹی زرگزرانی سرجز آتیٹی کمتی نا سوب بے روزگاری نا کچ ودنگ کیک وخت اس کہ منہ شون ہلوک ملک آتیٹی ہم بے روزگاری نا کچ دوہرے ہندسہ اسکان ودنگ ناگڑتی ءِ۔ جہانی ادارہ جہانی برادری آ زور شاغانے کہ زرگزرانی سرجز آتا بحالی کن جامع و مربوط حکمت عملی نا ردات گام گیج آتے پک کننگک۔

ہڑدے ئ تلار
talarpub@gmail.com
پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ خان شینک کرسا پیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز-I جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

25 ستمبر 2020ء

براہوئی زبان وادب، رویہ غاک

براہوئی زبان نا بابت اڈ ہلوک اسہ 'بھلو' دیوان اسے نا حوال ءِ کہ اوٹی اسہ ترانکار اس براہوئی بولی نا بابت چست مروک آ گڑتی تا رِداٹ تینا خیال آتا درشانی ءِ کرسا زبان نا بابت مونی بروک آ گڑتی تے اسُل مستر د کرے۔ اونا پانگ ئس کہ ''براہوئی زبان نئے تینٹ ختم مریک، ونئے دادے کس اس ختم کننگ کیک۔ داہیت آک بیرہ ہیت ءُ، وداقنیٹی ہچ ءُ راستکی اس اف۔'' دن کہ لس مجلس آ تیٹی بھاز جاگہ غاتیا ہندا ہیت آک پانگسا کارہ کہ براہوئی زبان نا ادب نا آب ونوشت آتا کچ ہنداخس زیات ءِ کہ اوتینا ہمسائے بولی تیان زیات مونی ءِ۔ داہیت ءِ امنا کتنگے یا کتنگپ، دا اسہ جتا ءُشرہ اسے۔ داترانکار ہمو 'بھلا' دیوان اٹی ہندا وَڑ انا کل گپ و تران آتے کرے۔ وجوان سِفت وسِتا کٹا۔ ہراتم او اسٹیج آئس تو شیف تو لوک آک اونا جم و جوش اٹ مروک آ تران آ اوڑکن بھاز چاپ خلکر۔ ولدا ہندا ہی دیوان اٹ ہراتم خاص انگا مہمان بس، ہرا کہ بھلو کمادار اس ہم ئسکہ۔ تو اونا وخت آ ہمو ترانکار ءِ پانگا کہ او دا 'بھلا' دیوان نامسخت آتے کمادار نا مون آ تخے۔ تو ہندا ترانکار اسہ وار ولدا اسٹیج آ بس تو دا اسہ اونا جم و جوش تینا مست انا ہیت آ تیان اسُل چَپ مون ہڑ سا سس۔ واوتر ان کننگ ئس کہ براہوئی زبان نا بابت دنیا جہان آن گڑ تیک درشان منگ اٹی ءُ، دا زبان ہر پڑ آ گو جالنگا نے، ودانا بندغ آ ک داٹی ہیت کپسہ۔ وخت اس کہ حکومتی وریاستی پلّو آن ہم دادے ہچ ءُ کمک اس دوئی اف۔ دابولی مرک انا کٹ آ تخوک ءِ، زبان نا چاہندار آ ک دابولی نا بابت پارہ کہ اگہ دانا چکار ءِ کتنگو، دانا خیالداری متوتو دازبان بھاز زُوت مرک خنک۔ داہیت آ تون اوار ترانکار دیوان اٹ ساڑی کمادار آن خواست کرے کہ مرک انا کٹ آ تخوک دابولی نا بچفنگ کن دیوان اڈ تروک آ ادارہ کن بھلوفنڈ اسے نا پڑو کنتگے تا کہ او زبان نا بچفنگ کن گام گیج آ تے مون آ دننگ کے۔ وولدا کمادار دیوان اڈ تروک آ ادارہ کن بھلوفنڈ اسے نا پڑو ہم کرے۔ براہوئی زبان ءِ تینا فائدہ کن کاریم اٹ اتنگ کن داوَڑ انا رویہ غاک بھاز خنگرہ، و داوَڑ انا بندغ، ادارہ و پڑک آ ک ہراڑے کہ او فتے گرج مریک، بولی نا بابت ہموو َڑ انا نظریہ وفکر اس تالان کننگ اٹ اختہ مریرہ۔ دا فک دا زبان نا پاروک آ تے دا ڈیہہ انا وارث ہم پارہ، و ہندا فک بیدس پٹ و پول و شاہدی آن داہیت ءِ ہم کیرہ کہ دا زبان داڈیہہ انا زبان اس اف۔ دافتیان بھاز آ ک پارہ کہ براہوئی ٹی گچین ءُشاعری مون آ تنے، ولدا تینا سنگت آ تا بابت دا ہم پارہ کہ دا براہوئی نا گچین انگا شاعر آ تیان ءِ۔ دا ہم پانگ کہ براہوئی ٹی تنقید اف، ولے بھاز آ تے 'نقاد' نا منصب آ ہم تو لفنگ۔ ورنا تے براہوئی ٹی نوشتہ کروک نوشتوک آ تے خواپنگ نا پارت کتنگ، ولے دا وَڑ انا پارت کروک آ تا جندانا دراز و المارى تیان براہوئی نا کل نوشتوک آ تا کتاب آ ک دوئی مریرہ۔ دا ہم پانگ کہ براہوئی زبان نا شونداری کن فنڈ تننکپک، ولے سَد آ تا کچ اٹ لکھ آ ک ادارہ غاتے رسینگ انگ نا ریکارڈ آ ک ساڑی اریر۔ دا زبان نا ادبی مجلس آ تیٹی مدام اسٹی واواری نا ہیت آ ک مریرہ، ولے ہندا ہی زبان ءِ بشخ و پانٹ کتنگ کن سیبو ہم جوڑ کتنگ۔ دا ہم پانگ کہ دا بولی ءِ اخبار و رسالہ نا دروشم اٹ میڈیم دوئی اف، ولے ہر شنبے آ دا زبان اٹ شینک مروک آ اخبار کن ہندا بندغ آ ک چاری ہم مریرہ۔ دا ہم پانگ کہ براہوئی زبان بھلو بندغ جوڑ کتنگ کتنے، ولے ولدا مَنٹ اسے بھلن پارسا او فتے سیبو و کمک تننگ نا خواست ہم کنتگک۔ تخین اٹ زبان وادب تون مہر تخوک و دا فتا شونداری کن کاریم کروک آ تے دا رویہ غاتیان تینے مُر تو روئی تمک۔

تغ خنوک آنیاڑی

.....گیبر سیل گارسیا مارکیز.....

.....عبدالرازق.....

سہب انا نہہ بجہ، ہراتم نن ہوانا نا ہوٹل ریویئرا نا ٹیریس اٹ تو لوک نہاری کرینہ۔ وارا تون سوردیر خلیفوک ءِ چولی اس ہلک..... ایہن دے روشنا و آسراتی آن پُرئس..... وا سہ بھلو تو ارا سے تون ننے آ بس تما۔ ہندن ترندء چولی اس ئس کہ او کرک آن گدرینکسا کارتے، وخوک آ پارک کروک آ منہ پین کار اس ہم، ہرفے و تہواٹ چغل تِس و نا ہوٹل نا پالو آ سَٹ تِس تا۔ ڈائنامائٹ نا وَڑ ءِ دھاکہ اس ئس۔ ہرانا ہوٹل نا ماڑی نا بیست ڈاکہ ٹی بھیم اس تالان کرے و لابی ءِ پنوک آ شیشہ غاتا دُپ اس جوڑ کرے۔ ہوٹل اٹ ہندی بھاز آ مسافر آ ک ہرا ہموڑے تو لوک ئسر، فرنیچر آ تیا نبار دز ہلکر۔ و کہی بندغ آتے پنوک آ شیشہ غاتا ٹکرک ٹھپی کریر۔ او گواچنی بھاز بے کچ ءُج اسے نا چولی مروءِ، دُن تو ہوٹل نا ماڑی ءِ سوردیر نا کُنڈ آن اسہ دیوال اس، و اوکان مونی اسہ پتن ءِ دورُ و یہ سڑک اس رکھ کریس، ولے چولی ہندن زور آن جلہو کرے کہ شیشہ غاتا دیوال والا لابی ءِ مِش تا کرے۔

کیو بن کارندہ غاک ہندی فائر بریگیڈ نا کمک اٹ دمدستی ٹکر تے مچ کتنگ اٹ لگار۔ وشش گھنٹہ غان کم وخت اٹ، ہوٹل نا سودیر نا کُنڈ آن ملوک آ پھاٹک ءِ بند کریر و اسہ پین کسر اس ملار۔ او فک ہر گڑا ءِ مُست آ نبار کریر۔ داہچ آ وخت اٹی کس انا چکار ہموکارانا کُنڈ آ ہِتو ہراہوٹل نا دیوال اٹ لکنگ آن منجرینگا سس۔ و غٹ دادے ہموگاڈی تیان تگارہ ہرا سڑک نا رہی آ سلفنگا سر۔ ہراتم او دے کرین نا کمک اٹ اینک کریرہ تو تہٹی اسہ نیاڑی سے نا لاش انا ساڑی گری نا پت پاش مس۔ ہرا دے سیٹ بیلٹ ڈیور نا سیٹ اٹ لچفیسس۔ گاڈی ہندن ترند آن ڈوک لگا سس کہ نیاڑی نا جون نا اسہ ہَد اس ہم پننگ آن بچنگ کتو یسس۔ اونا بُوز ہندن شرنگا سس کہ اسُل درست متوکہ۔ گوڈ آتسکان انگا بوٹ آ ک شتارکی مسوسر۔ و پچ آ ک تارتار مسوسر۔ و لے اونا ہورا سیٹی اسہ چلّو اس ئس، ہرا سلامت ئس۔ چلّو دوشہ نا دروشم اٹ جوڑ ئس، و دوشہ ناخن تا جاگہ غاز مرد لچفوک ئس۔ پولیس پد رند خلک کہ دا نیاڑی پوسکن آ پرتگالی سفیر و اونا اُرائی نا مزورئس۔ اصل اٹ او افتون پانزدہ دے مُست داڑے بسوسس۔ وا نیو افتا پوسکن آ کا راٹی بازار آ ہِتگ کن پیش تما سس۔ ہراتم ای اخبار تیٹی دا واقعہ نا بابت خوانا ٹ، تو دا نیاڑی نا پن کنے ٹی ردعمل اس ودی کتو۔ و لے اونا چلّو نا ہیت کنے چرت اسے ٹی شاغا۔ ہرا دوشہ ناڈیک ءِ تسکہ۔ و ہرا ناخن تا جاگہ غا زمرد لچفوک ئس۔ و لے بدبختی دا کہ ای اسُل پہہ متوٹ کہ چلّو ہراہُو را ناس ئس۔ دا اسہ بے کچ اہم ءِ سرجم اس ئس، کنے گمان لگّا کہ دا نیاڑی ہمودے ہرادے ای درست کریٹہ و ہرادے ای ہچ است آن دننگ کپرہ۔ دُن تو ای اونا پن ءِ اسُل تھویسٹ۔ او ہم دوشہ نا دروشم نا چلّو اس بیناسس، ہرا ٹی خن تا جاگہ غا زمرد لچفوک ئس۔ و لے او او دے مدام تینا او لیکو ہورا ٹی بینا کہ۔ ہرا کہ ہمودے تیٹی ہم اسہ جتا وکل آن چَپ ءِ وَڑ اس ئس۔ ای اوڑ تون چل وشش سال مُست ویانا ٹی مِلاسُٹ۔ ہراتم او اسہ مے خانہ سیٹی (ہراڑے لاطینی امریکہ نا طالب علم آ ک لار تروک ءِ پٹاٹہ کننگ کن بھاز بسرہ) او اسُل بوتل اٹ بیئر کننگ اٹ اختہ ئس۔ ای ہموزدے سہب اتون روم آن ہموڑے سر مسوسُٹ، وا نیو اسکان ہموتاثر کنا است آ بریک۔ ہرا اونا سینہ، اونا کوٹ انا کالر نا رہی آ چَٹ ہلوک آ پٹ آ تیان و دوشہ نا دروشم نا دامصری چلّو آن مسوسس۔ اولژروک ءِ دکاندار اسے نا وَڑ بھاز کم ہیل کروک آ تیا نبار ہسپانوی ٹی ہیت کریکہ۔ وای اودے آ سٹریائی..... دا مرغن آ میزانا رہی آ گوڑ تو لوک غٹ بندغ آ تیٹی اسٹ انگا آ سٹریائی.....اس تگّاٹ۔ کنا خیال رَدینک اس مس۔ او کولمبیا ٹی ودی مسوسس، واو ہڑ تو م آ جنگ آ تا نیامی وخت اٹ موسیقی وشیئر خلنگ ہیل کننگ کن آ سٹریا غا ہناسس۔ ہراتم کنا اوڑ تون اوڑ دہی مس، او نا وئی سی سال نا کچ مروءِ، واو تینا وخت آن مُست پیر منگ ئس۔ ولدا ہم اونا شخصیت اٹی اسہ جادو اس ئس، وداکان بیدس، او کنا درستی تیان غٹ آن زیات خلیفوک آ بندغ آ تیان ئس۔

ہمودے تیٹی.....یعنی سن چل انا دہائی نا گڈ سراٹی.....ویانا نا حیثیت اسہ متکن ءِ تخت جاہ سے آن زیات سلتو یسس، ہرادے تاریخ ارٹمیکو جہانی جنگ انا رَند اٹ پیش بروک تین پہ تین تون جنگ کروک ءِ ارادنیا تا نیام اٹ منگ اسہ مُرانا علاقائی بُن ہندجاٹ اسے ٹی بدل کریس، و ہرا بلیک مارکیٹ و جہانی جاسوسی کن جنت آ نبار ئس۔ ای اوکان زیات جوان ءِ جاگہ و چاگڑ داس تینا سا سرگڑ دان آ ہم وطن کن بچفنگ ہم کتوٹہ، ہرا نکڑ نا دا مے خانہ ٹی بیرہ تینا اصل آن ترنگ نا بے قراری ٹی بسکہ۔ حالانکہ اوڑ تون ہنداخس دولت ئس کہ او دادے، داٹی بروک ہنوک آ تون ادار بہاٹی ہلنگ کریکہ۔ او ننے تینا اصل پن ءِ اسُل پاتو۔ نن غٹ اودے مدام دوی ءِ ول تروک آ ہمو جرمن پن اٹ تو ار کرینہ، ہرادے لاطینی امریکی طالب علم آ ک اوڑ کن پن کریسر۔ 'فراوَ فریڈا' ہندن کہ ای اوڑ تون درستی راستی مسٹ، اوڑان ہندا سوال ءِ انا گت کننگ نا گیگ کریٹ، کہ او کولمبیا نا ڈیہہ انا 'نید' انا تر ندانگا تہوتا پلوپڑاٹ ساڑی مَشی آ ہندآن دنیا نا دا کنچ اٹ انتے لسنے؟ او راست گو ہی اٹ ورندی تِس ''ای پیسہ اٹ خلقت کن تغ خنوہ۔''

دا او نا پوریائس۔ او کالدا س نا متکن آ علاقہ نا اسہ شونہال ءِ دکاندار اسے نا یا نزدہ چنا تیان مسٹمیکو ئس، و ہیت ہیل کننگ نا وئی اسکان دانُو تے ہیل کریس کہ نہاری آن مُست..... ہراتم او نا پانگ نا رِداٹ، او نا پیش گوئی نا واک تینا خالص انگا حالیت اٹی مسکہ.....تینا غٹ تغ تے اُرا والا تے بنفیکہ ہفت سال نا وئی اٹی او تغ اٹی خنا کہ اسہ مُجی ءِ چولی اس او نا اسہ ایلم اسے درینے۔ او نا لمہ بیرہ شِکر و پال نا سوب آن تینا مار ءِ او نا غٹ آن است پسند آ شغل، یعنی مَشی آ تلاپ آ تیٹی بے شولنگ آن تورے۔ ولے فراوَ فریڈا تینا پیش گوئی تا تعبیر کننگ نا تینا جندانا نظام ءِ ہمو وخت آ پک کریس۔

''تغ انا مطلب دا اف۔'' او بسندی وَڑ اٹ پارے ''کہ او ڈینگ آن کہیک، بلکن دادے کہ او بایدے مٹھائی کُنپ۔'' دا تعبیر اسہ سخت ءِ سزا سے آن کم اَلو۔

(برجاءِ)

.....کوئٹہ' وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان تون ڈی جی ایف ڈبلیو او میجر جنرل کمال اظفر اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

گیس انا واٹ 250 ارب روپئی اسکان سر مسنو' عمر ایوب

اسلام آباد (اے پی پی)۔ بجائی وزیر پٹرولیم عمر ایوب خان و وزیراعظم نا خصوصی کمکار پٹرولیم ندیم بابر ئسک پارینو کہ گیس انا بشخ انا گردشی وا ٹ 250 ارب روپئی اسکان سر مسنو۔ بخ آ تیٹی ایس ایس جی سی نا سسٹم اٹ گیس انا کا ختی 400 ایم ایم سی ایف ڈی وا یس این جی پی ایل نا سسٹم اٹ 300 ایم ایم سی ایف ڈی خراب منگ کیرہ، 17 کلومیٹر پیپ لین آن ودی 150 ایم ایم سی ایف ڈی گیس فراوان کننگ مریک، گیس نا کا ختی نا مون ءِ تو نگ کن ایل این جی درآمد کروئی تمک۔ او دا خیال آ تا درشانی ءِ پنچ شنبے نادے آ پریس کانفرنس آن تران کرسا کرے۔ بجائی پٹرولیم عمر ایوب خان پارے کہ (ن) لیگ و پیپلز پارٹی تیل وگیس انا کوڑی تا خنگ کن گام گیج کتوس، پاکستان نا تیل وگیس انا کوڑی 7.5 درسد نا حساب آن کم مرسا کرے، سندھ خاص کر کراچی ٹی گیس انا کا ختی نا مون تروک ءِ، گیس پیپ لین کن 17 کلومیٹر نا کسر نا سندھ حکومت داتم اسکان موکل تننے۔ گیس انا بشخ اٹی گردشی وا مک 250 ارب روپئی آن گدرینگانے، ملک اٹی گیس انا کمتی ءِ ہرادے پوروکننگ کن پیشن آن گیس درآمد کروئی تمک، بخ آ تیٹی گیس انا کا ختی نا بابت پیننگی گام گیج کننگ ءِ۔ او پارے کہ اگہ سندھ حکومت 17 کلومیٹر مریس پیپ لین شاغنگ کن کسر فراوان کے تو نن دمدستی وڈاٹ دا پیپ لین تے شاغنہ، داڑ آن 150 ایم ایم سی ایف ڈی گیس سسٹم اٹ بریک، ملک اٹی گیس انا کا ختی متنگ ءِ و ننے گیس درآمد کروئی تمک، بخ آ تیکن ننے گیس انا ڈٹ بندی ءِ کروئی تمک و داڑ کن ننے سی این جی و ایلو چندی بشخ آ تا گیس ءِ بند کروئی تمنگ کیک۔ او پارے کہ حکومت سندھ آن ہر بلفنگے کہ او را بداری انت اکن تفتنگ ءِ، بخ آ تیٹی گیس انا خواست ودک، وبشخ ایو رتج آ گیس انا نہاد نا تعین ءِ کتنکپک تو داویل مرسا کیک وگیس انا کا ختی مریک، وگیس انا کا ختی مریک، نن دا باندات آ اسہ گیس کانفرنس اسے نا ہم بست و بند کرے و دانا ایسری کن کوشت کننگ انگ ءِ۔ وزیراعظم نا خصوصی کمکار پٹرولیم ندیم بابر پارے کہ سندھ و خاص کر کراچی ٹی گیس انا پریشر کم ءِ، خدو نا سال ایس ایس جی سی نا سسٹم اٹی 1120 آن 1150 ایم ایم سی ایف ڈی گیس بسکہ ہرا داسہ 960 آن 970 ایم ایم سی ایف ڈی آ بسنے۔

NOTICE INVITING TENDER

The Irrigation Division Khuzdar intends to carry out the following Provincial Public Sector Development works and invites sealed tenders based on forms B-I/ B-II (percentage rates) on composite schedule of rates 2018 GoB from the PEC Registered Government Contractors. *Tender Fee Rs.2500/-, Earnest Money 4% and Time Limit upto 30th June, 2021.*

S.#.	Name of work.	E/Cost
1.	Construction Of Peer Ibrahim Plum Concrete Storage Dam At Karkh Area District Khuzdar PSDP No. 1068 *TS177548E*	118.40 M

The Procurement shall be carried out in accordance with the BPPRA rules 2014 and Amended 2019. The BOQ and tender documents may also be downloaded from the BPPRA website from their respective TSE No. Mentioned above. **Eligibility Of Contractors:** (i) Valid registration certificate of PEC in the relevant category and having following Specialization Codes: CE-04 Dams/Water Retaining Structures, Irrigation& Flood Control Systems etc. CE-10 General Civil Engineering Works: Slope Protection Earthworks, sub-soil drainage, Waterproofing etc. (ii) Valid registration certificates from Income Tax Authority (NTN) and Baluchistan Revenue Authority (BRA). (iii) The Contractors must have complete one assignment of similar nature of work in last 3 years in District Khuzdar. (iv) The firm/ Contractor either blacklisted nor involved in any Litigation / Arbitration (Attach all certificates and the affidavit (on non-judicial stamp paper) of not blacklisting) not involved in any litigation / arbitration). (v) The Detailed Technical Evaluation Criteria is mentioned in the Bidding Documents. ***Method Of Procurement:*** Single stage two envelop procedure will be adopted for this procurement. ***Purchasing Of Set Of Engineer's Estimate & Drawings:*** The contractors may purchase the set of drawings and copy of estimates at the cost of Rs.1000/-, per set of the contract for appraisal and scope of work. ***Bidding / Tender Documents Issuance:*** The tender documents for all the works will be issued from the date of publication of this advertisement and till submission on production of green challan (as bidding documents fee) to be deposited in the head of account C-03434 in the National Bank of Pakistan Khuzdar Branch. ***Bidding/Tender Documents Submission:*** The last date for submission of tender documents will be ***21/10/2020*** at 12.00 P.M. Please note that no tender forms will be issued and accepted after mentioned date and time. ***Bidding / Tender Documents Opeing:*** The tenders will be opened on ***21/10/2020*** at 1.00 P.M. before the procurement committee in the presence of contractors or their authorized representatives who may wish to be present. ***Submission Of Earnest Money:*** Earnest money 4% of estimated cost in shape of call deposit to be produced from any scheduled bank as mentioned against the contract will be enclosed with the bidding documents. ***Place Of Purchasing And Opening Of Tenders:*** The place of issuance and opening of tenders and inquiries about the tender viz. site of work and scope of workshall be at the following address. The office of the Executive Engineer, Irrigation Division Khuzdar located at old Karachi Road Khuzdar. Tel #0848413278, Fax #.0848413831

PRQ No.668/24-9-20

Executive Engineer,
Irrigation Division Khuzdar

www.dpr.gob.pk. @dpr_gob dpr.gob @dgpr.balochistan

صدر نا کماشی ٹی دیوان، تعلیمی ادارہ غا تیٹی منشیات نا چیلنج نا مون ءِ تو نگ آ سجفنگا

اسلام آباد (اے پی پی) صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی نا کماشی ٹی پاکستان نا تعلیمی ادارہ غا تیٹی منشیات نا چیلنج نا مون ءِ تو نتنگکن ایوان صدر اٹ دیوان اس مس۔ پنچ شنبے نادے آ ایوان صدر نا میڈیا ونگ آن جاری بیان نا رداٹ دیوان اٹی بجائی وزیر سینیئر اعظم خان سواتی، شہریار آ فریدی وخصوصی کمکار جان جوڑی ڈاکٹر فیصل سلطان، گورنر پنجاب چوہدری محمد سرور، گورنر سندھ عمران اسماعیل، گورنر خیبر پختونخوا شاہ فرمان، گورنر بلوچستان جسٹس (ر) امان اللہ خان یاسین زئی آن بیدس صدر آزاد جموں وکشمیر سردار مسعود خان و گورنر گلگت بلتستان راجہ جلال حسین مقپون وانسداد منشیات فورس انا بڑ زکو کمادار آ ک ہم دیوان اٹی بشخ بلکر۔ پنچ شنبے نادے آ ایوان صدر نا میڈیا ونگ آن جاری بیان نا رداٹ دیوان اٹی بجائی وزیر سینیئر اعظم خان سواتی، شہریار آ فریدی وخصوصی کمکار جان جوڑی ڈاکٹر فیصل سلطان، گورنر پنجاب چوہدری محمد سرور، گورنر سندھ عمران اسماعیل، گورنر خیبر پختونخوا شاہ فرمان، گورنر بلوچستان جسٹس (ر) امان اللہ خان یاسین زئی آن بیدس صدر آزاد جموں وکشمیر سردار مسعود خان و گورنر گلگت بلتستان راجہ جلال حسین مقپون وانسداد منشیات فورس انا بڑ زکو کمادار آ ک ہم دیوان اٹی بشخ بلکر۔

ملک اٹی تھری وفور جی صارف آ تا کچ 84.8 ملین اسکان سر مس، پی ٹی اے

اسلام آباد (اے پی پی) اگست 2020ء نا ایسر آ ملک اٹی تھری وفور جی صارف آ تا کچ 84.8 ملین اسکان سر مس۔ پاکستان ٹیلی کمیونیکیشن اتھارٹی (پی ٹی اے) نا حوال نا رداٹ جولائی 2020ء نا ایسر آ صارف آ تا کچ 82.76 ملین ریکارڈ کنگا سس۔ ہندا وڑ جولائی 2020ء نا ایسر آ صارف آ تا کچ 82.76 ملین ریکارڈ کنگا سس۔ ہندا وڑ جولائی 2020ء نا مقابلہ ٹی اگست 2020ء اٹی پاکستان اٹی تھری وفور جی صارف آ تا کچ اٹ 2.05 ملین نا نمان ودکی مسنے۔ رپورٹ نا رداٹ جولائی 2020ء انا مقابلہ ٹی اگست 2020ء اٹی موبائل فون صارف آ تا کچ اٹ 0.95 ملین نا ودکی مسنے وصارف آ تا کچ جولائی 2020ء انا ایسر آ 168.04 ملین ئس ہرا اگست 2020ء انا ایسر آ 168.97 ملین اسکان ودانے۔ پی ٹی اے نا رداٹ جولائی 2020ء اٹی نیکسٹ جنریشن موبائل سروس (این جی ایم ایس) نا کچ 39.25 درسد ریکارڈ کنگا سس وخت اس کہ اگست 2020ء انا ایسر آ این جی ایم ایس نا کچ 40.95 درسد اسکان ودانے۔

مستونگ پولیس ہلنکوک 3 گاڈی ءِ اے سی ایل سی و کراچی پولیس ءِ تس

کوئٹہ (اے پی پی) مستونگ پولیس چندی کارروائی تیٹی دوئی کروک کراچی نا چندی علاقہ غا تیان دُزی مروک 3 گاڈی اے سی ایل سی و کراچی پولیس نا حوالہ کرے۔ سرجم حوال آ تا رداٹ ایس پی مستونگ (ر) لیفٹیننٹ محمد بلوچ و ڈی ایس پی نور محمد رندانا خصوصی پارت آ تے مون آ تخسا سٹی پولیس چندی کارروائی تیٹی کراچی آن دُزی مروک وین گاڈی نمبر CA7832 گلشن اقبال آن وخت اس کہ شیر یار قریشی ولد محمد اشرف قریشی پنی ءِ بندغ اسے نا وٹنر گاڈی نمبر ANH669 ہرادے موبینہ ٹاؤن کراچی آن و بلیک رنگ ٹوئیٹا کرولا کار AJB993 ہرادے تھانہ عزیز بھٹی ایریا غان دُزنگا سس ہرافتے مستونگ پولیس چندی کارروائی تیٹی کوئٹہ کراچی شاہراہ و ایلو علاقہ غا تیا دوئی کریس ہرافتے کا نودی کارروائی پورو منگ آ سٹی تھانہ مستونگ اٹ اے سی ایل سی پولیس کراچی وخت اس کہ وین ءِ او نا مالک حافظ عبدالتین نا حوالہ کریر۔

بروک آ 24 گھنٹہ ٹی ملک انا گیشتر علاقہ غا تیٹی موسم باسن و بارن، سویلی علاقہ غا تیٹی بھاز باسنی مریک، محکمہ موسمیات

اسلام آباد (اے پی پی) محکمہ موسمیات نا رداٹ بروک آ 24 گھنٹہ ٹی ملک انا گیشتر علاقہ غا تیٹی موسم باسن و بارن وخت اس کہ سویلی علاقہ غا تیٹی بھاز باسنی مریک۔ ڈیہہ پوٹھو ہاراٹ گرد آ لود تہوتا چلینگ انگ نا گمان ءِ۔ حوال نا رداٹ داٹی گلگت بلتستان اٹی گڑ اس ہند آ تیا ہورہ و گروک اٹ پر انا ہم پیش گوئی کنتگا نے۔ محکمہ موسمیات نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی ملک انا گیشتر علاقہ غا تیٹی موسم باسن و پر کتنے۔ محکمہ موسمیات نا رداٹ بروک آ 24 گھنٹہ ٹی ملک انا گیشتر علاقہ غا تیٹی موسم باسن و بارن وخت اس کہ سویلی علاقہ غا تیٹی بھاز باسنی مریک۔ ڈیہہ پوٹھو ہاراٹ گرد آ لود تہوتا چلینگ انگ نا گمان ءِ۔ حوال نا رداٹ داٹی گلگت بلتستان اٹی گڑ اس ہند آ تیا ہورہ و گروک اٹ پر انا ہم پیش گوئی کنتگا نے۔ محکمہ موسمیات نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی ملک انا گیشتر علاقہ غا تیٹی موسم باسن و پر کتنے۔ محکمہ

.....کوئٹہ' سینیٹر میر کبیر محمد شہی حاجی بہادر خان رندتون او نا ایڑا نا رغ حاجی حضور بخش نا کزیت آ ہڑ زخواہی کننگ اٹی ءِ

بلوچستان رنگ

ہمارے رنگ، سب کے رنگ

www.balochistanrang.com

افسانہ انت ئسے؟

ڈاکٹر عبدالسلام مندیلوی
بدل:۔ عامر فیاض

افسانہ نگار کن دا ہم الّمی ءِ کہ او اسہ عام ءِ کڑدار و اسہ خاص ءِ کڑدار اسے ٹی فرخ کے۔ عام انگا کڑدار ءِ عام و خاص انگا کڑدار ءِ خاص نشان تننگے۔ خاص انگا کڑدار ءِ مثال جوڑ کننگے۔ انتئے کہ اودے اُلس آن مچے بڑزا نشان تننگ۔ مثالی کڑدار کن دا ہیت انا ہم خیال تخنگے کہ اودے عجیب ءِ طاقت تننگ پک کہ او بھاز بڑزا مرے۔ انتئے کہ او ہم ننے آمبار ءِ انسان اس مریک۔

کڑدار نا بشخ آک (قسم آک):۔ افسانہ نا کڑدار ک اِرا وڑ انا مریرہ اولیکو ہمو کو ہر اف واقعہ غا تون اوار اوار بدل مریرہ دانا مطلب دا مس کہ اوفتا شعور ہم پختہ مریک ارٹمیکو ہمو کو ہر اف ہر ویل آتے سرسوبی ٹی برداشت کیرہ۔ اوفتا تہٹی ہچو بدلی اس مفک۔

ہندن کڑدار نا بدل مننگ نا ہم اِرا مزل مریرہ اولیکو مزل ہمو مریک ہراٹی کڑدار مدان مدان بدل مریک۔ ہرادے نن کڑدار نا ردوم یعنی Charactor in the making پانہ۔ مثال کن پریم چند نا اسہ افسانہ سے نا گڑاس ہیت آک ''پریم ناتھ اسہ جوان ءِ بندغ اس ئس ولے سنگت آتا اسرار آ او اسہ کوٹھ والا ''بی حسینہ'' غا ہنگ ءِ شروع کرے۔ مدان مدان او نا عادت آک بدل مرسہ کریرا و مچ خلق اٹی بدنام مس۔ داڑتون اوار اوار او تینا پیسہ غاتے ہم کٹفے۔ منہ وخت آن گڈ او سما کرے او تینا زائیفہ غان معافی خواہس او نیک نامی ٹی تینا زند ءِ مون آتدیفے''

ارٹمیکو مزل بدل مننگ نا ہمو مریک ہراٹی ہیرو یا ہیروئن نا ذہن اٹ بھاز آ عجیب ءِ خیال آک ودی مریرہ او فک دا فیصلہ ءِ کننگ کپسہ کہ او فتے داسہ انت کروئی مریک۔ دا کڑدار ءِ نن اضطرابی یا Charactor of crisis پانہ۔ داڑکن علی عباس حسینی نا افسانہ ''امتحان قدرت'' آن گڑاس رنگ آک۔

''صفیہ نعیم نا بجائے محمود تون مابت کریکہ اگرچہ نعیم صفیہ ءِ ''ہٹسنہ'' غان ایوسُس ہندا خاطر آن او نعیم نا ملکیت ئس۔ ولے او محمود نا مابت نا خاخراٹ زراب ہللکہ۔ نعیم نا بمبئی آ ہنگ آن گڈ ہم او محمود تون تینا مابت نا اظہار ءِ کننگ کتو۔ ایلو کنڈ آ محمود ہم او نا شیدائی ئس۔ او ہم تینا عشق انا اظہار ءِ کننگ کتو کہ۔ انتئے کہ او صفیہ ءِ نعیم نا امانت سمجھا کہ کہ اودے او نا باہوٹ اٹی تسوسُس ہندا خاطر آن او امانت اٹی خیانت کننگ کتو کہ۔ الغرض ہڑتوم آ کنڈ آن مابت نا زراب آک بڑزا ئسُرہ ولے ہڑتوم آک اسہ ایلو تون مابت نا اظہار ءِ کننگ کتوس''

مکالمہ (ہیت وگپ):۔ افسانہ ٹی ہیت وگپ (مکالمہ) نا اسہ خاص ءِ اہمیت ئسے مکالمہ کڑدار تا عادت آتے ننے نشان ایتک۔ داڑان بیدس واقعہ غاک ہم مون آ ہنسہ کارہ۔ مکالمہ غا تیکن دا الّمی ءِ کہ اوفتا ہیت انا وڑک (لہجہ غاک) قدرتی مریر۔

مکالمہ غا تیکن دا ہم الّمی ءِ کہ او فک موقع محل نا ڈول اٹ مریر۔ یعنی خوشی نا وخت انا جوان ءِ لوز با آن پیش تمے۔ ہندن غم انا لب ولہجہ غمگین مرے۔ افسانہ نگار جوان انگا لوز آتے تینا مکالمہ ٹی شامل کے۔ تا کہ خوانوک آ اوڑان جوان اثر ہللے۔ انتئے کہ افسانہ نا مسخت اصلاحی ءِ۔

افسانہ اسہ چنکو (مختصر) ءِ صنف ئسے ہندا خاطر آن اوٹی بیکار ءِ ہیت وگپ (مکالمہ) مف۔ بلکہ ہمو مکالمہ غاک ہر اف افسانہ ءِ مون آ دیرہ ہمو فک اوٹی اوڑ دہ مریر۔

منظر کشی:۔ افسانہ نگار تینا افسانہ غاتیٹی مچے بھاز منظر کشی ہم کیک انتئے کہ بغیر اس منظر کشی آن افسانہ مون آ ہنپک۔ افسانہ نگار کن دا ہم الّمی ءِ کہ او تینا افسانہ ٹی مقامی آ رنگ آتے زیات مون آ اَتے۔ انتئے کہ داڑتیان او جوان واجب ارے۔ پین ملک آ تا رنگ آتے مون آ اننگ آن اوڑان غلطی مننگ کیک۔ مسخت دادے او ہمو منظر آتے اتے ہراُفتے او تینا خن تیٹ تینٹ خنانے۔ اگہ افسانہ نگار ءِ پین ملک اسے نا یا شار اسے نا منظر آتے مون آ اتوئی تمے تو اوڑکن دا الّمی ءِ کہ او یا تو تینٹ ہمو منظر آتے خنے یا گڑا کتاب آتیٹی اوفتیان واجب مرے۔ او کان گڈ گڑا بھاز ہوشیاری ٹی او ہمو حالت آتے مون آ اتے۔ ارٹمیکو وڑ دا ہم مننگ کیک او ہمو بندغ آتون ہیت وگپ کے و تینا افسانہ نا مواد آتے مون آ اتے۔ او کان گڈ او فتے تینا منت (تخیل) اٹ ترتیب ایتے۔

افسانہ ٹی قصہ گوئی نا وڑ و ڈول:۔ ناول آ مبار افسانہ ٹی ہم قصہ گوئی نا مُسہ وڑ ءِ۔ اولیکو وڑ دادے کہ افسانہ نگار تاریخ لکھوک آ نا وڑٹ واقعہ غاتے دہرائفے۔ زیات تر افسانہ نگاری ٹی ہندا طریقہ ءِ۔ پریم چند نا پین آ افسانہ غاک ''بڑے گھر کی بیٹی'' ''راج ہٹ'' ''نمک کا داروغہ'' و ''ماماتا'' ہندا طرز اٹی ءِ۔ ارٹمیکو وڑ دادے کہ افسانہ نگار صیغہ متکلم اٹ داستان ءِ بیان کے۔ دا طریقہ اگرچہ بھازلس اف ولے مشہور انگا افسانہ نگار آک ہندا وڑ اٹ ہم نوشتہ کرینو۔ مثال اٹ مجنون گورکھپوری نا افسانہ غاک ''خواب خیال'' ''مدفن تمنا'' و ''بیگانہ'' ہندا وڑ اٹ ءِ۔ مسٹمیکو افسانہ نگاری ٹی قصہ گوئی نا وڑ افسانہ غاتے چٹی (خط) انا ذریعہ ٹی مکمل کننگے داوڑ انا افسانہ نگاری ہم بھازلس اف۔ ولدو نا ہم ننے اردو ادب اٹ دانا مثال آک ملرہ۔ دُنکہ مرزا غالب نا افسانہ ''افسانہ ءِ محبت'' چٹی تیٹی مکمل کروک ءِ۔ دا افسانہ ٹی ہفت چٹی ءِ ہراف رشیدہ نا کنڈ آن رضیہ غا سری نگر (کشمیر) آن مون تروک ءِ۔

افسانہ نا جوانیک (خصوصیات):۔

1- گونڈ (اختصار):۔ افسانہ نا اولیکو جوانی او نا گونڈ مننگ ءِ افسانہ نگار کن الّمی ءِ کہ او ہندن ءِ موضوع اتے ہراف چنک (مختصر) مریر۔ خوامخواہ افسانہ ءِ مرغن کننگ جوان اف۔ اگہ ضرورت سجنگے تو مچے مرغن مرے نہ تو گونڈ مرے۔

2- اواری (ربط):۔ افسانہ نا ارٹمیکو جوانی دادے کہ او نا واقعہ غاتیٹی اسہ اواری اس مرے اگہ افسانہ ٹی دا ربط (اواری) خننگپ تو او نا چس ختم مریک۔ افسانہ نگار ہمو وخت آ دا فتیٹی اواری وودی کننگ کیک ہراوخت آ او نا پلاٹ آ وختی آن غور کے۔ ہندا وڑ اٹ او لوز آتے جوانی اٹ خلنگ کیک۔

3- وخت و جاگہ نا اواری (اتحاد وزمان ومکان):۔ افسانہ نا بھلا جوانی دادے کہ اوٹی وخت و جاگہ نا اواری مرے۔ اتحاد زمان نا مفہوم دادے کہ افسانہ ٹی واقعہ غاک وخت انا مطابق مریر۔ ہندن افسانہ نگار جاگہ نا ہم قید مرے انتئے کہ اسہ وخت اٹی افسانہ نگار جتا انگا ملک آ تا سیل ءِ کننگ کپک۔

افسانہ ٹی عمل نا اسیجائی (اتحادِ عمل) ہم الّمی ءِ کہ کڑدار تیٹی اواری مف انتئے کہ اسہ کڑدار اس اسہ وخت اٹی ایماندار و بے ایمان، ظالم و مزلوم مننگ کپک۔ گوکہ انسان نا فطرت اٹ بدل مننگ ارے ولے اوڑکن ہم وخت لِلک۔ اسہ وخت اٹی بدل مننگ مفک۔

افسانہ نا مسخت (مقصد):۔ افسانہ نا مسخت تعمیری مریک افسانہ زندانا چنکی ءِ افسانہ نگار تینا فن اٹ زند ءِ گچین جوڑ کیک۔ او افسانہ غاتیان تعمیری ءِ کاریم ہلیک۔ تعمیری کاریم کن افسانہ نگار نا مون آ بھاز آ ہیت آ کو۔ مثال اٹ سماجی، سیاسی، اخلاقی، مذہبی، تہذیبی و تعلیمی پٹ آ کو۔ ہراُفتے اسہ افسانہ نگار اس تینا قلم اٹ مون آ اتنگ کیک۔

افسانہ نگار تینا مسخت ءِ سیدھا پائک بلکہ او تینا کڑدار و افعال آتیٹی دا گڑا تے مون آ اتیک۔ دُنکہ پریم چند نا افسانہ غاک اصلاحی ءِ دا ہمو وخت ئس کہ ہندوستان تینا آجوئی ٹی لگوک ئس۔ ہمو وخت آ او تینا افسانہ غاتیٹی ہندوستان ءِ بھاز بڑزنشان ترسہ اُلس نا مون آ ایس۔ ہندن علی عباس حسینی نا افسانہ غاک غریب آ بزغر آ تا زند آتو۔ ہندن سدرشن شاؤنا زند ءِ تینا موضوع کرینے ہندن کرشن چندر تینا افسانہ غاتیٹی رومان ءِ اتیک۔ ولے او نا افسانہ غاک ہم بےمسخت افس۔

احمد ندیم قاسمی تینا افسانہ غاتیٹی پنجاب نا پہوال آ مخلوق ءِ مون آ ایسُنے۔ واو فتا بدحالی ءِ مُرکننگ کن کوشست اٹی لگوک ءِ۔ ہندن سعادت حسن منٹو نا موضوع جنسیت ءِ ولے دا جنسیت نا پد آن او سماج نا بے بختی تے مون آ ایسُنے۔ لس وڑٹ ہر افسانہ نگار نا مون آ اسہ نہ اسہ وڑ اسے ٹ اصلاحی پہلو اس ضرور مریک۔ (ایسرمس)

صراط مستقیم

اسحاق سیماب

اینو سُہب انا سے ای دا سوچنگ اُٹ کہ گڑاس نوشتہ کیو ولے قلم کن تون سَنگتی کننگ اف۔ اِرا گھنٹہ بازار اٹی بے سوب لوفر آ تیا مبار چرینگنگ آن پد مغزاٹی پچ بتو کہ انت نوشتہ کیو...... دیر آ نوشتہ کیو؟ راج انا ہرا پالو آ نوشتہ کیو کہ کنا قلم کن تو سَنگتی کے......؟ دا سوچ آک کنا مغزاٹی بتنگ تون ای راج انا تہٹی مشاہدہ کننگ ءِ شروع کریٹ بھاز ہُرے اسکان تینا پوسکن انگا افسانہ (ہرادے ای اِستو کاغذ نا سینہ غا ناپورو الاٹ) کن اسہ جوان و مثبت ءِ کڑداس پٹسہ پٹسہ دمدرینگاٹ۔ ولے راج اٹی کنے ژنو ہچو پالواس نظر بتو ہراڑا کنا قلم کتو سَنگتی کریکہ......! ای راج انا ہرا پالو آ ہم نظر شاغانہ کنے منفی نظر بسکہ دا کنا خن تا گناہ ئس یا راج بنیات آن منفی سوچ و منفی کاریم تا گواچی مرسہ مُسنے۔

داوُرندی ءِ کنا کورآ گنگ انگا مغز تننگ کتو۔ تینا مغز ءِ آجو کننگ کن ای زواس بازار نا شرشور آن پیش تماٹ۔ ای سُہب انا سے سوچنگ اُٹ کہ گڑاس نوشتہ کیو قلم کنا دوٹی ءِ ولے لوز آتون سَنگتی کننگ اٹی اف۔ سوچ آک کنا مغز ءِ دم دریفیر۔ ولے مزّل نا داسکان بچو ڈس ونشان اس اف۔ کنا وجود آ داسہ دمدری تینا مرغن آ چادر ءِ شاغسہ کننگ ءِ......! کاغذ قلم ءِ اسہ کنڈ آ تخاٹ جک مسُٹ غسل خانہ نا کنڈ آ مون کریٹ ایڑے رسینگ تو سموار ءِ دیر آن خالی خناٹ۔ دا ہفتہ سے نا ءِ نلکہ نا پیپ آن دیرانا پڑی اس ہم تمپتویُسس۔

''پبلک ہیلتھ'' نا دفتر نا فون نمبر اس ہم کتو الو کہ ہموکان دا باروات معلوم کریٹہ۔ ارادہ کریٹ غسل نا ولے خیر...... داکان ایکان ڈبہ غاتے دیر انا چریفسہ کاٹم مشنگ نا خاص آ بدنی اس دیر انا پُر کریٹ۔ او ہم بے بختی اٹ۔ کنا مغزاٹی ہرا بے کار انگا خیال آک اسہ ایلو تو تیزی اٹ ٹکر کنگرہ بچ انگا دیک اسہ منٹ اٹی خیال آ تا رفتار اٹی سُستی ودی کریر۔ داسہ کنا مغز جوان وڑاٹ سوچنگ ءِ شروع کرے۔ ساوڑن نا کف تے کاٹم آ خوشکسہ خوشکسہ یکدم کنا خیال آ تیٹی اسہ ہندن ءِ بندغ اس ہڑینگا ہرانا باروات کنے کنا سنگت اس منہ سال مُست پاریُسس......! دا بندغ کنا مغزاٹی بتنگ تو کنے پین مونی سوچنگ آن تورے کاٹم ءِ مشنگ آن پد پدا کاغذ ءِ مون آ تخسہ قلم ءِ دوٹی ہللکٹ۔ داسہ کنا مغزاٹی دا خیال آن بیدس ایلو خیال آ تا کرفیو لگا۔ کنا ویران آ مغزاٹی داسہ بیرہ ہمو بندغ پیری کننگ ءِ شروع کرے۔ قلم داسہ حیران و فریشان ءِ کہ او نا کڑد ءِ امرو ہرا کان پیش کے۔ ماس آ کنا ''چا'' نا پیالہ تخوک بج مننگ اٹی ئس۔ کنا جیجا داسہ جٹ اس مُست دا پارسہ چاہ نا پیالہ ءِ تخا'' کنا مار......اسیکا چاہ گُن او کان پدلکھو......'' جیجا نا حکم نا پیروی ءِ کرسہ ای چا کننگ اٹ مشغول مسُٹ۔ خالی آ پیالہ ءِ میز آن شیف کرسی نا ٹانگ انا خڑک آ تخاٹ۔ سماف او نا خلق انا پن انت ئس۔ ولے شار آن پیشن مستونگ نا اسہ خلق اسے ٹی داخلق انا پن کنا مغزاٹی جوان وڑاٹ بتنگ اٹی اف۔ ہراٹی جمیل رہینگا کہ۔

خلق اٹی منہ اُرا آ باد کاریُسر۔ ہراٹی اسہ متکن ءِ کچہ ءِ مسیت اسے نا بنیات ہم تخوک ئس۔ ہرانا کنا خیال پائک پیشن نا درگہ مہالو تخوک مسوسُس ولے داسہ ہمو درگہ نا بیرہ ہمو مقامی فریم ہراٹی کوزہ لگوک مریک دیوال نا کوزہ ٹی ئس۔ دے آن دا مسیت ہیت و میٹ تا جاگہ ئس و شام آن پد جمیل نا شراب خانہ ولے داخلق اٹی اسہ بندغ اس ہم نمازی اَلو۔

بیرہ جمیل نا پیرہ حاجی دین محمد آن ہرا کہ تینٹ موذن ہم ئس امام ہم ئس ومقتدی ہم اونا ہندا پنجا سال نا عمر اٹی مسیت ءِ سَفا کننگ و او نا کچہ انگا ڈغار ءِ ہندا او میت اٹ چٹار کننگ کہ نواکہ ڈغار آن بش مروک آ زبادالله نا اسہ بندغ اسے تینا کنڈ آ چکسہ مسیت اسکان سرکے۔ ولے ڈغار آن بش مروک آ زباد مچے بڑز مننگ آن پد پدا ڈغار نا گواچی مسکہ۔ حاجی دین محمد ءِ جمیل نا شراب خوری نا باروات جوان سما ئس ولے پیران سری نا سوب آن او جمیل نا مست انگا لغام ءِ تو ننگ کتو کہ۔ ہرا وخت جمیل نا باوہ دا دنیا غان رسخت کرے تو ہمو وخت آ جمیل نا عمر بیرہ بیست وچار سال ئس داڑان دا معلوم مریک کہ جمیل و وخت آ پورا شعور نا مالک ئس۔ ہندا سوب آن او ہندا عمر اٹی تینا باوہ نا ڈغار تے و گاڈی تے تینا دوٹی ہلک۔ حاجی دین محمد نا اُست انا تل تیٹی دا ارمان بھاز ہُرے آن ڈھکوک ئس کہ مسیت نا دیوال آک پکّا خشت انا مریر و اوٹی خلق انا بندغ آک پنچ وخت نماز خوانگ نا عادتی مریر۔ ولے مسیت نا ویران و فریشان آ دیوال ک دا گواہی ءِ تسرہ کہ داخلق انا بندغ آک نہ الله ءِ چارہ نہ او نا رسولؐ ءِ۔ ہرا اُرا ٹی جہالت نا تہارمتیک جاگہ کریسُر جمیل نا سینہ ٹی ہم ہندتہار متیک تالان ئسُرہ۔ دا ارمان حاجی دین محمد نا اُست اٹی داسکان زندہ ئس ولے اونا دوک پخیر نا خالی آ کچلول نا مثل اٹ خالی ئسُر۔

اونا دوٹی بچ اس الو۔ انت اس کہ ئس جمیل تون ئس۔ ولے جمیل داگڑا تیان غافل ومنکر ئس۔ حاجی دین محمد ہر نماز اٹی ہندا دعاءِ الله غان کریکہ ''یا الله......نی جمیل ءِ صراط مستقیم'' آ اتہ۔ اونا مون ءِ تینا کنڈ آ ہڑسہ۔ اونا اُست اٹی تینا و تینا زیبا غا رسول حضرت محمد مصطفی صلی الله علیہ وسلم نا مہر و مابت ءِ شا۔ یاالله نی تینا ہنین آ رسولؐ نا صدقہ ٹی کنا دا دعاءِ قبول کر'' حاجی دین محمد ہندا وڑ انا پین چندی دعا تے جمیل کن و خلق انا بندغ آتیکن ہر نماز آن پد کریکہ......! منہ وخت آن پد الله رب العزت حاجی نا ہندا دعاءِ قبول کرسہ اسہ تبلیغی ءِ جماعت اسے نا مون ءِ ہندا خلق انا کنڈ آ شاغا۔ تبلیغی آ جماعت مسیت اٹی پیہنگ تو او نا ویرانی آ افسوز نا درشانی ءِ کرے او کان پد مسیت نا کنج کنج ءِ پُل آ مبار سَفا کریر۔

اوٹی جماعت نا دروشم اٹ نماز ہم خوانگا۔ پیشیم نا نماز آن پد پیر انگا حاجی دین محمد او ءِ غُسہ خلق انا حالیت ءِ جماعت نا امیر نا مون آ درشان کرے۔ شام انا نماز آن پانزدہ منٹ سلوک ئس موسم نہ باسُن نہ یخ ئس قدرت نا نظام بریر ئس۔ جماعت نا امیر تینا منہ بندغ تون گشت آ پیش تماسُس حاجی دین محمد ہم اوڑتون اوار ئس۔ جمیل تینا اسہ سنگت اسے تون مسیت نا پارہ غا بسکہ۔ برسہ برسہ جمیل یکدم سلیس تینا سنگت نا کنڈ آ ہُرسہ پارے ''دوست محمد یار! گلاس آن بیدس شراب امر گنون؟'' دوست محمد دا بنگ تون ہڑتوم آ دوتے بج اٹی خلک پیشانی ءِ تینا کرنچ آ تا گواچی کرسہ غصہ تو پارے ''جمیل! نی اسہ کاریم ءِ ہم پورو کپسہ'' ای نے مہالو پاریٹ...... کہ گلاس اس ہرفس...... ولے نی!'' جمیل مچے بشخندہ کرسہ پارے ''یار...... نی غصہ کہ پہ ای داسہ اُراغان گلاس اس اتیوہ'' جمیل دا پانگ تون اُرانا کنڈ آ مون کرے۔ جمیل تینا اُراءِ ہم سر متویُسس کہ تبلیغی جماعت اوڑتون مقابل مس۔ حاجی دین محمد ہرا وخت تینا نواسہ ءِ مقابل خنا تو جماعت نا امیر نا خف اٹی گڑاس پارے۔ او کان پد جماعت نا امیر جمیل ءِ تینا کشادہ انگا سینہ ٹی خلک۔

اودے ارا منٹ تینا سینہ ٹی تو ننگ آن پد ہرا وخت اودے تینا سینہ غان جتا کرے تو جمیل ءِ ہندن لگا کہ اونا اُست اٹی گڑاس شاغنگا اونا اُست برف آ مبار یخ مس۔ اونا اُست آن بھلو بوجھ اس شیف تما۔ جمیل داسہ جماعت نا امیر نا خن تیٹی خن تے شاغا۔ ہرانا خن تیٹی بزرگی ئس، ہرانا مون آن نورانا تجلا گروشک تسکہ۔ جماعت نا امیر الله و اونا رسول صلی الله علیہ وسلم نا ہندن ءِ وڑ اسے ٹی سِفت وثناءِ کرے کہ اونا ہیت آک جمیل نا سینہ ٹی تیرانا کاریم ءِ کریرہ۔ جٹ اس مُست جمیل نا مغز انا رغک شراب نا طلبگار ئسُر ولے جماعت نا امیر نا ہنین آ ہیت آک دا طلب ءِ سَفا ختم کریر۔ اُراٹی سرمننگ تو جمیل غسل خانہ ٹی پیہا تینا نیفہ غان شراب نا بوتل ءِ کشسہ اودے خوڑتی اٹ ہُرنگ آن پد بوتل نا بچی ءِ ملسہ مچا شراب آتے نالی نا گواچی کرے۔

بوتل ءِ اسہ کنڈ آ تخنگ آن پد ہڑتوم آ آستونک آتے لانچہ مون دواٹ مشغول مس۔ شام انا نماز آن بیرہ پنچ منٹ سلوک ئس۔ دوست محمد جمیل نا انتظار، شراب نا نشہ ٹی بےقرار سلوک دانگ اینگ ہُرا کہ۔ ہرا وخت جمیل اونا خڑک آن گدرینگا تو دوست محمد اونا کاٹم آ نمازی آ ٹوپ ءِ خننگ تون اڑفے ''یار جمیل! دا انت نی دہ منٹ اٹی شرابی آن نمازی جوڑمُسس''، جمیل اشتاقی اٹ اونا ورندی ءِ داوڑتس ''دوست محمد! نی ہم ہن زواس مون دو کر مسیت آ رسیف تینے''، جمیل ءِ ہندن لگا کہ کہ اودے اسہ غیبی ءِ طاقت اس تینا کنڈ آ چلنگ ءِ۔ حاجی دین محمد ہرا وخت جمیل ءِ مسیت اٹی نماز نا حالت اٹ خنا تو او نا خن تیان خڑ ینک آک تمار۔ نماز آن پد جمیل ہُرے اسکان الله نا دا نیک انگا بندغ آ تون کچاری کرے۔ اودے دا کچاری ٹی ہندن ءِ مہر و مابت اس ملا کہ اونا اُست کشتو کہ کہ داکان جک مرے۔ خفتن نا نماز آن پد جمیل تینا پن ءِ چارٹو کن نوشتہ کرفے۔

اِرا دے آن پد جمیل دا جماعت تون راہی مس۔ ہنگ آن مُست جمیل تینا ڈغار تا و گاڈی تا رکھ وسنبھال ءِ تینا پیرہ نا دوٹی تس۔ دیک گدرینگسہ ہنار حاجی دین محمد داسہ بھاز خوش خنتگا کہ ہرا وخت جمیل چارٹو آن پد پدا خلق آ بس تو او مہالو نا جمیل الو۔ اونا اُست موم آ مبار خللکن وخن تیٹی الله و اونا رسولؐ نا مہر و مابت ئس۔ اونا مون آ ریش بھاز جوان خنتگا کہ۔ داسہ اونا توبش ہر کاریم حضور صلی الله علیہ وسلم نا سنت نا وڑاٹ ئس۔ تو اُسے آن پد جمیل تینا برام ءِ سنت نا وڑاٹ کرے۔ اِرا ہفتہ گدرینگ آن پد جمیل داسہ سال اسے نا نیت اٹ اُراغان پیش تما جمیل دا منہ سال ءِ ہندن پد ریسہ تینا زند ءِ خدا نا کسرات گدریفے۔ دا منہ سال اٹی جمیل اسہ عالم اسے نا دروشم اٹ خلکت نا مون آ بس۔ جمیل داسہ تینا خلق اٹی جوان وڑ اٹ خلکت اٹی تبلیغ نا رواج ءِ تالان کننگ ءِ شروع کرے۔ حاجی دین محمد نا اُست اٹی ہرا ارمان ڈھکوک ئس۔

جمیل داسہ اودے ہم پورو کرے۔ کچہ انگا مسیت ءِ تینا خرچ آ پکا جوڑ کرے۔ خلق انا ہر بندغ داسہ آذان آن مُست مسیت اٹی خنتگا کہ۔ جمیل الله و اونا رسول صلی الله علیہ وسلم نا سِفت وثناءِ ہندن ءِ وڑ اسے ٹی کریکہ کہ بنوک آ تا خن تیان خڑ ینک آک یلہ مُسرہ۔

جون نا اولیکو دے داسکان پاش ہم متویُسس سُہب انا نماز اٹی بیرہ پنچ منٹ سلوک ئسُر جمیل حیران ئس کہ اونا پیرہ داسکان تغ آن جک متنے۔ او ہندا نیت اٹ تینا پیرہ نا کوٹھی ٹی پیہا کہ اودے نماز خوانگ کن تغ آن جک کے ولے ہرا وخت او تینا پیرہ نا سرجہ نا خڑک آ سلیس اودے تغ آن جک کننگ والا ئس کہ او حاجی دین محمد نا سرجہ نا کیرغ آن گڑاس ڈھکوک خنا۔ جمیل تینا دو ءِ سرجہ نا کیرغ آن درے ہراوخت دو ءِ تینا سرجہ نا کیرغ آن پیشن کشا تو اونا دوٹی شراب نا بوتل اس ئس ہراٹی نیمہ گلاس نا کچ شراب ئس۔

جمیل شراب نا بوتل ءِ ہندن مُرخسا کس پائے شراب نا بوتل اٹی 440 نا کرنٹ اوار ئس۔

ہرجائی تنقیدی ءُ نظراس

لام، میم، فاروقی

مرزا عبدالرحمان و اسماعیل خنجری اُستا کتاب آک سوراب نا گدان ادبی دیوان نا پارہ غان شینک مسُو اُست خوش مس کہ گدان ادبی دیوان تینا کمک اٹ کتاب مون آ اتنگ ءِ ای تو شاعری نا باروات داخہ علم تخپرہ ولے داخہ چاوہ کہ دا غزل اٹ انت خامی وانت خوبی ءِ۔ بیرہ ہنداخہ علم تخک بندہ ناچیز۔ کنا نگاہ غان اردو نا بھلا شاعر میر درد، سودا، غالب، اقبال، فیض احمد فیض آن ہلیس احمد فراز، پروین شاکر، احمد ندیم قاسمی، قتیل شفائی، ابن انشاء و یاسمین یاس کون انگا اردو نا شاعر آتا شاعری گدرینگانو ہندن براہوئی ٹی ملک داد قلاتی آن ہلیس اینو ہرورنا نا شاعری ءِ ای خوانانُٹ ولے سماف براہوئی شاعری ءِ دنا نظر لگانے دے پہ دے آپستی نا کنڈ آ ہنگ ءِ اردو شاعری ہر بروکا دے آ تیتے ترقی تتنگ ءِ۔ ہر شاعر ءِ اردو نا ہن واہ واہ غان بغیر رینگپسہ۔

تو ہیت مسکہ عبدالرحمان مرزا و اسماعیل خنجری نا ہراکہ جوان ءِ شاعر نا پن اٹ پنی ءِ۔ ولے کتاب آک تا فکر و فن آن ہورک ءِ۔ اسہ سنگت اسے تو خنجری نا کتاب ءِ خناٹ و سوچ کریٹ چاوہ خنجری نا کتاب آ تنقید کننگ نا ارادہ تخنہ تو ہمو سنگت کنا پارے خنجری نا کتاب آ تنقید آن بیدس پین مروئے انت اس؟ تو دا ہیت آتے ای اُست پرغنگ کن کپنگ اُٹ۔ اسہ خنجری انت کہ نا ''بھلا'' استاد خواجہ غاک ہم فکر و فن آن ہورک ءِ (بیرہ منٹ آن بیدس) کنا اُست اینو خنجری نا شاعری آ تنقید کننگ خوائک۔ انتئے کہ تنقید آن شاعر نا اُست بڑزائی مریک و شاعر نا اصلاح ہم مریک (دا پین ہیت ئسے کہ براہوئی ٹی تنقید ءِ کرینگ اس سر پند مریرہ) خنجری نا شاعری نا کتاب ''ہرجائی'' ہراکہ اسہ مناسب ءِ پن اس اف۔ خنجری صاحب کتاب اٹ حسب دو دگل آن مُست حمد اس لکھانے ہراٹی خنجری صاحب الله نا حمد ءِ کرسہ کرسہ نیام اٹ اسہ بند اس نعت شریف نا لکھانے دا ڑان دا سماتمک کہ شاعر خواجہ ءِ حمد و نعت اٹ دا سکا تمیز اف۔ نوشتہ کیک

نی اریس قادر کریم حاضر اُسک سہب شام
نن ارین امت نبیؐ نا یاد نے کینہ مدام
مکہ نا ہُوز مین ءِ او عجب گلزار ارے
اوڑے تخنگانے دوست آک مصطفیؐ جان نا گام

ہندن ایلو حمد اٹ نوشتہ کیک

شرم آن خنک بڑز مفسہ پاش کیو مونے اگر
خنجری نا اُمتی سے بخشہ او دے اے رب رسول

دا حمد نا ہندا بڑز کو بند اٹ خنجری صاحب تینے الله تعالی نا اُمتی ظاہر کرینے۔ حالانکہ انسان الله نا بندہ مریک اور سول نا اُمتی مریک۔ مون آ کتاب اٹ خنجری صاحب نعت رسول مقبول صلی الله علیہ وسلم اس ہم نوشتہ کرینے ہراکہ خیال نا کڑمی آن بیدس قافیہ، ردیف و وزن کون انگا اہم انگا گڑا تیان ہم ہورک ءِ۔

خنجری نا شاعری ٹی محبوب نا بے وفائی، مُری نا غم ہنداخہ بھاز ءِ کہ مچا کتاب اٹ ہندا فکر ءِ تالان کرینے۔ محبوب نا غم بےشک بھلو غم ئسے و او فتے شاعری نا شکل اٹ ہم مون آ ایسُنے ولے اسہ کمی اس خنجری آن بھلو مسُنے کہ او دا کتاب ءِ اصلاح کننگ کن اسہ استاد اسے آ ضرور ہنوسُس انتئے کہ کیسٹ آ تیتی تو فرق کپک کہ بندغ انت کہ دا نغے ولے کتاب آک بروکا وخت نا تاریخ پانگرہ ہراکہ بروکا نسل نا سرمایہ ءِ۔ ولے ہرجائی کون انگا وزن آن خالی بیرہ محبوب نا بے وفائی نا یات اٹ بے چس آ شاعری نا کتاب آک ننا ادب ءِ انت شون ایتور؟ ننا ورنا تیکن انت کسر نا چراغ مرور؟ ننا بروکا نسل کن انت سرمایہ مرور؟ تو کتاب کننگ آن مُست ننے دا گڑا تے خوڑتی اٹ ہُروئی تمک سوچوئی تمک کہ بھئی ای تو بروکا وخت نا تاریخ جوڑ مننگ اُٹ پگہ نا چنا پگہ نا نسل کنے آن اثر ہلیک۔

تو دن انگا شاعری و خیال آتیان پگہ نا چنا پگہ نا نسل انت اثر ہلو ءِ؟ سنگت اس کسہ کرے پارے ای اسہ دے کوئٹہ نا موسیقی کلب اسے ٹی تو لوک ئسُٹ تو اسہ شاعر اس بس تینا شیئر ءِ ہمو گلوکار ءِ تس کہ کنا دا شیئر تے والیم اٹ بروکا پاس۔ گلوکار شیئر ءِ مچے ہُراو لدا کنے آ مُر یفے تے کہ ہُر واتے امر ءِ شیئر ئسے۔ کنا سنگت پارے ای شاعری ءِ تے ہُراٹ تو نہ خیال اس جوان ءِ نہ وزن بس عام ءِ خیال اس ئسکہ

کنے کنف ساقی تینا خن تیان
ای ملاسُٹ بھاز ہُرے آن

تو کنا سنگت پارے ای پاریٹ کہ دا تو بچو شیئر اس اف شاعری ٹی ہمو وخت چس ودی مریک ہراتم شاعری ٹی فکر و فن تو اوار اوار جدیدیت مرے و خوانوک، بنوک آتے دوست برے۔ اگر دُن ءِ شیئر آتخن تو دے نا یک نیم سد شیئر لکھون۔ ہیت نا مسخت دادے کہ نن تینا شاعری تے عالمی معیار اسکان اتنگ نا کوشست ءِ کین عالمی معیار تو درکنار اینو نن قومی معیار اسکان سر مننگ کن کوشست کپنہ۔ الله غان خواست ءِ کہ براہوئی بولی نا شونکاری کن ننے کل ءِ ہمت ایتے و نن تینا ادب کن، قوم کن اسہ جوان ءِ بن اس مرین (آمین)

صدقہ نا اہمیت

میر عزیز حسین

اسلام اٹی صدقہ نا بھاز اہمیت ءِ۔ حدیث پاک اٹی بسُنے کہ صدقہ اینو بےشک ارا دانہ الا رہم مرے۔ ہندا صدقہ نا بارو اٹی اسہ تاریخی ءِ اسلامی ءِ واقعہ اس ارے۔

ملک فارس ٹی اسہ بزرگ اس گدرینگانے۔ او وخت دا ہوٹل، پارک سینما نا رواج الو۔ اے بزرگ ہڑدے اسہ تندور والا سے نا دکان اٹی تو سکہ اوڑتو اونا ایلو سنگت آک ہم اوار مسُرہ۔ عبادت نا وخت آن بیدس اے کُل سنگت آک اسلامی ہیت وگپ کریرہ اسہ دے شام انا وخت محفل گرم ئسکہ اسہ ورنا اس بس (دہ) ارغ ہلک ہِنا ہندا بزرگ ہمو ورنا ءِ خنا تو تینا بزرگی تو درست کرے کہ دا ورنا نا اینو خاچنگ آن پد تپا خاخت مریک۔ ہندا ہیت ءِ تینا سنگت آتون کرے پارے کہ دا ورنا نا اینو کہیک۔ گُل سنگت آک حیران مسُر خیر گڑا ایلو دے ہم ورنا ارغ ہلنگ کن وابس ہندا گُل سنگت آک اودے خنار گڑا بزرگ ءِ پاریر کہ نی تو پاریسہ کہ دا ورنا کہیک ولے دا تو زندہ ءِ۔ نی دروغ تڑلیس۔

بزرگ پارے کہ داسہ داورنا ءِ توار کبو۔ خیر ورنا ءِ توار کریر تو خڑک آ بس۔ سلام دعا غان پد بزرگ ہمو ورنا غان اڑفے کہ درونی ارغ درلیس ولدا نی انت کاریم کریس؟

ورنا پارے کہ ای تینا ہڑدے نا طریقہ ٹی اُراغا ہنانٹ۔ نن گل ارغ کنگن نماز آن پد خاچان بزرگ پارے کہ نی امرو نیک ءِ کاریم اس کریس؟ ورنا سوچ کرے ولدا ورندی تس کہ کسراٹی اسہ بندغ اس کنے مِلا۔ پارے کہ کنا چُنا سُہب انا ءِ ارغ کُننگنے۔ کنا کمک ءِ کر۔ ای سوچ کریٹ کہ ہڑدے کنا اُراٹی دہ ارغ کنگرہ پرواف اینو پنچ ارغ اُرا والا تیکن دیوہ ولدا ای پنچ ارغ ہمو بندغ ءِ تسُٹ۔ ولدا اُراغا واپس ہِناٹ۔ گڑا کُل نن خاچان۔ بزرگ پارے کہ ہندا ارغ آتا صدقہ غان نا مرگ ءِ الله پاک مُر کرے۔ ہندا نا سوب دادے کہ نی ہن تینا اُراغا ہن رلی نا نیام اٹی اسہ سیاہ مار اس ارے اودے [illegible] کسف۔

خیر دا گل ہمینگ ہِنار ہمو سیاہ مار ءِ کسفیر بزرگ پارے کہ نا مرگ ءِ الله پاک مُر کرے کہ نی تینا جان نا صدقہ ءِ کشاس۔

ہندا خاطر آن صدقہ نا بھاز اہمیت ءِ۔

بھومب وطوطا نا کِسہ

ڈاکٹر سعید تبسم

طوطا تینا زائیفہ طوطی تون اوار چکر و سیل آ پیش تمار۔ ہر کنڈ آ ہتم ئسک پھل آک زیبا ئسُر جاگہ اس گوارخ ءِ خیسن آ و پوشکن آ پھل آک ئسُر۔ و جاگہ اس سوسن نا آسمانی پھل آک مچا ڈغار زیبا ئسک مچا جنگل درخت آ تان خرّن ئسک اوفتا تین پہ تین کن اُست آتیٹی مہر و مابت نا دنیا ہم ہندا جنگل آ مبار خرن و ہندن گوارخ سوسن نا پھل آ تیا مبار زیبا ئسک طوطی پارے اینو مچا جنگل ءِ سیل کروئی ءِ۔ طوطا پارے اسہ پین جنگل اس ہم ارے ہراتم اینا زیبائی ءِ خناس دادے ہم است آن دروس۔ طوطی پارے او کنا خدا! گڑا ہمت کہ ہمونگ کان طوطا پارے اوڑے ہروڑ نا درخت ارے ہروڑ نا میوہ ہم ارے۔ طوطی پارے نیکے بیرہ ہمونگ کان بلکہ ای تو ہموڑے رہینگوٹ ای تو ہندا خوائسہ کہ کنا چناک ہندن او آباد ءِ جنگل اسے ٹی ودی مریرہ۔

ہراتم طوطا و او نا زائیفہ جنگل ءِ سرمسُر تو حیران مسُر تینٹ طوطا نا باخف تیا ہنا مچا جنگل ویران ئسک ہندن معلوم مسک کہ کیہی سال آ تا داڑے ڈکال ءِ درخت آک ڈنگر ئسُر۔ بوچ آک ہشنگا ئسُر۔ زمین مون ئسک۔ ہندنو ڈکال و ویرانی اس ئسک کہ اُست خلیسکہ۔ ہڑتوم آک بھاز دم درینگا ئسُر۔ دم کشنگ و ولدا نرنگ کن اسہ درخت اسے نا ویران و بارُن ءِ ٹول اسے آ تو سُرہ اوّمیت اٹ بسوسُر ہمو اومیت تا پورو متو بھاز دُکھیا ئسُر دم درینگا ئسُر اسُل خبر متوتہ کہ کس اس ننا رہی آ ارے یا اف۔ اچانک اسٹ اس پارے تا بو خیرٹ...... ای نمے دا جنگل اٹی بخیرٹ پاوہ چک ءِ ہڑسار ایمون نا ٹول آ اسہ بھومب (اُلو) اس تو لوک ئسک۔ اُوم...... تو ہندا شوم انا سوب آن مچا جنگل ویران مسُنے؟ طوطی پارے ہندا ڑتون بھومب رہی آ تا بس پارے بھاز ہُرے آن دا جنگل آ کس بتہ نے نم اینو کنا مہمانک اُرے۔ بھومب او فتے درے تینا اُراٹی جوان وڑ اٹ خذمت کرے۔ طوطا طوطی بھاز خوش مسُر سُہب اتون ہڑتوماک رخصت کریر پیش تمار تو بھومب طوطی نا دوٹی ہلک پارے دا تو کنا زائیفہ ءِ۔ طوطا نا نت تیان زمین پیش تما۔ طوطی ناخڑ ینک آک پیش تمار ولے بھومب طوطی ءِ زوری اٹ طوطا آن درے ہنا۔

طوطا ویران آ جنگل نا قاضی نا اہنا تینا داواہ ءِ مچا بنفے تے۔ قاضی بھومب ءِ خوائفے بھومب ہم تینا ہیت آتے کرے و ہندن پیشی پاشی شروع مس بھلو وخت اس طوطا ہندا ویران آ جنگل اٹ چڑہ پیشی تسکہ اودے بھروسہ ئسک کہ اگہ بھومب زوری اٹ کنا زائیفہ ءِ پُلانے تو قاضی نہ بیرہ کنا زائیفہ ءِ الو بلکہ اودے سزا ہم ایتو۔

ہندن فیصلہ نا دے مسک قاضی کل گواہ تا ہیت ءِ بنگ طوطا و بھومب نا و طوطی نا ہم فریاد ءِ بنگ و فیصلہ کرے پارے داعدالت کل گواہ تا ہیت ءِ بنگ آن پد داڑے سر مس کہ طوطی اصل اٹی بھومب انا زائیفہ ءِ انتئے کہ ہڑتوما تا سُنٹ آک تین تو لگّرہ۔ ولے طوطا تینا چالاکی آن طوطی نا سُنٹ ءِ خیسنو رنگ اس کرینے تا کہ تینا زائیفی نا داواہ ءِ کیو لہٰذا دا عدالت ہندا فیصلہ کیک کہ دا طوطی بھومب انا زائیفہ ءِ۔ فیصلہ ختم مس کل عدالت آن پیش تمار۔ طوطا او غسہ پیش تما ہندا اٹی بھومب و طوطی ہم بسُر بھومب طوطی نا دو ءِ طوطا غا مریفے پارے ایلم در تینا زائیفہ ءِ! طوطا ءِ بھروسہ بتو حیران مس پارے عدالت تو ناحق اٹی فیصلہ تِس؟ بھومب مخسہ پارے سہی ءِ عدالت کنے تسُنے تے ولے ای نے واپس ایتوہ تے۔ بیرہ دا پانگ نا خاطر آن کہ ملک آک بھومب آتیان ویران مفسہ بلکہ ناانصافی آن ویران مریرہ۔

گھڑی انت پائک؟

محمد انس بلوچ

یک بجہ مرے تو گھڑی پائک مشکل کُشا حاجت روا اسٹ انگا ذات ءِ یعنی الله۔

دو بجینگ تو گھڑی پائک اطاعت نا لائق اِرا ہستی ءِ (الله، محمدؐ)

ہراتم مُسہ بجہ مریک تو گھڑی پائک کہ مُسہ گڑا غا ایمان اتبو (توحید، رسالت، قیامت)

چار بجہ مریک تو گھڑی دا پائک کہ خلفائے راشدین آک چار ءِ (حضرت ابوبکر صدیقؓ حضرت عمر فاروقؓ حضرت عثمان غنیؓ حضرت علی المرتضیٰؓ)۔

پنچ بجہ مس گھڑی پائک پنچ نماز فرض کننگانے او فتے ضرور خوانبو۔

شش بجہ مریک تو گھڑی پائک الله پاک زمین و آسمان ءِ شش دے ٹی جوڑ کرے۔ ہفت بجہ مریک تو گھڑی پائک ہفت قسم نا بندغ آتے الله پاک نا عرش نا سیخا نصیب مریک۔ ہشت بجہ مریک تو گھڑی پائک جنت نا ہشت دروازہ ءِ (غازی تا دروازہ، روچہ تخوک آ تا دروازہ، راست پاروک آ تا دروازہ، اسہ ایلوتون دوستی تخوک آ تا دروازہ، عاجزی کروک آ تا دروازہ، ذکر کروک آ تا دروازہ، صبر کروک آ تا دروازہ، توکل کروک آ تا دروازہ)۔

ہراتم نُہہ بجہ مریک تو گھڑی پائک نبی کریم صلی الله علیہ وسلم 9 ربیع الاول آ ودی مس۔

دہ بجہ مریک تو گھڑی پائک نبی صلی الله علیہ وسلم آ درود خوانبو دہ نیکی ملک، دہ درجہ بڑزا مریک و دہ گناہ ماف مریرہ۔ یانزدہ بجہ مریک تو گھڑی پائک نبی کریم صلی الله علیہ وسلم رمضان شریف وغیر رمضان شریف اٹی یانزدہ رکعت تہجد خوانانے (ہشت رکعت نفل و مُسہ وتر)

دوانزدہ بجہ مریک تو گھڑی پائک حضرت محمد صلی الله علیہ وسلم 12 ربیع الاول آ دا دنیا غان پردہ فرمائفے (انا لله وانا الیہ راجعون)

الله پاک آن خواست ءِ کہ ننے کل ءِ دا ہیت آتیا غور و فکر کننگ نا توفیق عطا فرمائے (آمین وثمہ آمین)

25 ستمبر 2020ء

4

Daily
TALAR

The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world

پڑدے نُٹی
تلار
نوشکے

داسه سانما که محسن رانجھا نا سی سی پی او آ خارانا سوب اونا اُراغان دُزی ناگاڈی تادوئی مننگ ئس، ڈاکٹر شہباز گل

اسلام آباد (اے پی پی) وزیر اعظم نا خصوصی کمکار سیاسی ابلاغ ڈاکٹر شہباز گل پارینے که داسه معلوم مس که مسلم لیگ (ن) نا راہشون محسن رانجھا نا سی سی پی او عمر شیخ آ غصه کننگ نا سوب اونا اُراغان دُزی ناگاڈی تادوئی مننگ ئس۔ پنچ شنبے نادے آ اسه ٹویٹ اسے ٹی اوپارے که سرکاری آفیسر نا غلام اف که نی پارلیمنٹ نا کمیٹی ٹی ہنگسا اونا بے عزتی ءِ کر۔ اوپارے که نی سوج کننگ کیسه اونا کاریم نے ورندی تتنگ ءِ۔ غصه کننگ آن جوان ئسک که دُزی ناگاڈی تخپر وسس۔ پنچ شنبے نادے آ اسه ٹویٹ اسے ٹی اوپارے که سرکاری آفیسر نا غلام اف که نی پارلیمنٹ نا کمیٹی ٹی ہنگسا اونا بے عزتی ءِ کر۔ اوپارے که نی سوج کننگ کیسه اونا کاریم نے ورندی تتنگ ءِ۔ غصه کننگ آن جوان ئسک که دُزی ناگاڈی تخپر وسس۔

...........کوئٹہ، وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان بلوچستان انسٹیٹیوٹ آف نیفرالوجی اینڈ یورالوجی نا کارکرد و ضلعی ہسپتال آتیٹی ڈائیلاسز سینٹر نا جوڑ کننگ ناجاچ ہلوک دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

وزیر اعظم نا کوشست آتیان سعودی عرب کن 21 پین جہازءِ موکل ملا

ن پی آئی اے نا چیف ایگزیکٹو آفیسر ایئر مارشل ارشد ملک وعزیر اعظم آن مخلوق نا فریشانی وبے کچ رش ءِ ایسر کننگ کن کڑدادا کننگ نا خواست کریسن

30 ستمبر آ گیشتری اقامہ غاتا مدپورومننگ ءِ، ہرانا سوب آن پی آئی اے نا دفتر وایجنٹ آتون بھلو رش اس مسوس، ترجمان پی آئی اے

اسلام آباد (اے پی پی) قومی ایئر لائن (پی آئی اے) نا ترجمان عبداللہ خان پارینے که وزیر اعظم عمران خان نا خصوصی کوشست آتیان پی آئی اے ءِ سعودی عرب کن 21 پین جہاز آتا خصوصی موکل نامہ ملانے۔ ترجمان نا کنڈ آن پنچ شنبے نادے آ جاری اعلامیہ نا رداٹ تدوک آ ن پی آئی اے نا چیف ایگزیکٹو آفیسر ایئر مارشل ارشد ملک وعزیر اعظم آن مخلوق نا فریشانی وبے کچ رش ءِ ایسر کننگ کن کڑدادا کننگ نا خواست کریسن۔ بڑزکو کہولی سفارتی ذرائع کاریم اٹ اتنگ آن پدبیرہ پی آئی اے ءِ خصوصی وڑاٹ پین جہاز جاری کننگ نا پروانہ جاری کننگانے۔ ترجمان پارے که گیشتری اقامہ غاتیان ہرا 30 ستمبر آ مدءِ پوروکننگ ءِ نا سوب آن پی آئی اے نا دفتر وایجنٹ آتون بھلو رش اس مسوس۔ گڑاس زموار موقع غان فائدہ ہرفسا کہی گنا کبین ٹکٹ بہا کننگ نا بناءِ کریسر۔ ترجمان پارے که سی ای او پی آئی اے باندات نا نوٹس ءِ ہلسا اصل کرایہ غاتے شینک کرے وپین جہاز آتا موکل طلب کریس۔ پی آئی اے نا ہفتہ وار 23 جہاز پاکستان نا چندی شار تیان سعودی عرب آ روانہ مننگ ءِ ہرافتے ٹی گنجائش 12000 بندغ آتا ءِ۔ ترجمان پارے که 13 پین جہاز راجی فاصلہ نا کانوداٹ آپریٹ کننگ آن پین 3500 نا گنجائش ودی مس ہراخواست آن بھاز کم ئسر۔ وزیر اعظم نا نیام تمننگ تون 21 پین جہاز آتا سسٹم اٹ بتنگ آن پد پی آئی اے نا لائخی 25،500 بندغ آتا مسنے۔ ترجمان پارے که داغٹ بندغ آک 30 ستمبر آن مست سعودی عرب آ روانہ مریرہ۔ ترجمان پارے که اکتوبر ناٹو اکن پی آئی اے مہالوآن تینا جہاز آتے اراہنداخه کننگ کن سعودی کمامدار آتیان درخواست کرینے۔ ترجمان نا رداٹ پی آئی اے نا چیف ایگزیکٹو آفیسر ایئر مارشل ارشد ملک پارے که پی آئی اے صدر و وزیر اعظم پاکستان، وزیر ہوابازی، وزیر خارجہ وسیکرٹری خارجہ نا خصوصی منت وار ءِ۔ اوستی پارے که پی آئی اے وزارت خارجہ تون گپ وتران کننگ ءِ که اقامہ نا مداٹ ودکی کن ہم سعودی کمامدار آتون ہیت کے۔ ایئر مارشل ارشد ملک ہرمشکل ساہت اٹ پی آئی اے قوم اتون ہم کوپہ سلک۔

...........اسلام آباد، صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی دوداسے ناکماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

ایف بی آر برآمد آتا مون آ دننگ کن اسکیم اسے نا بنا

اسلام آباد (اے پی پی) فیڈرل بورڈ آف ریونیو (ایف بی آر) برآمد آتا مون آ دننگ کن اسکیم تارداٹ مصنوعات آتا تیاری ٹی کاریم اٹ اتوک آ گڑاتیکن کاریم اٹ اتنگ نا مداٹ ودکی کرے۔ ترجمان ایف بی آر پارے که دافتے ٹی مینوفیکچرنگ بانڈ، برآمدی صنعت نا بابت یونٹ وایکسپورٹ پراسیسنگ زون تا بابت اسکیمک اوارءِ۔ داگام گیچ نا سوب آن برآمد کنندگان آتے کورونا دین انا سوب آن آرڈر منسوخ یا تاخیر ناگواچی مننگ آن ممکنہ نسخان تا مون ءِ تو ننگ اٹ کمک فراوان کننگ نا ءِ۔ ترجمان پارے که ایف بی آر و پاکستان کسٹمز وزیر اعظم نا وڑن ءِ مون آتخسا برآمد کنندگان آتے پہی کمک و آسراتی فراوان کننگ وفعال وڑاٹ کاریم کرسا اوفتا حقی مشکل آتے اوفتا درگہ غا مُر کننگ نا تہیہ کرینو۔ داگام گیچ آتیان برآمد آتے مون آ دننگ ہراٹی جہانی منڈی تیٹی ننا برآمدی گڑاتا مسابقتی حیثیت جوان مریک ووپاری سرجز آتیٹی ترندی بریک۔

امریکہ ٹی کورونا دین آن زہمی بندغ آتا کچ 71 لکھ 39 ہزار آن گدرینگا

واشنگٹن (اے پی پی) امریکہ ٹی کورونا دین آن زہمی بندغ آتا کچ 71 لکھ 39 ہزار آن گدرینگانے وخت اس که مچ آ ملک اٹی دین انا سوب آن داتم اسکان 2 لکھ 6 ہزار آن زیات بندغ زوال کرینو۔ پنچ شنبے نادے آ امریکی میڈیا نا رداٹ ملک اٹی کورونا نا جوڑ آتا کچ 7139553 اسکان سرمسنے۔ امریکی محکمہ جان جوڑی نا کمامدار آ تارداٹ ملک اٹ کورونا دین انا فعال زہمی تا کچ 2534053 ءِ وخت اس که دا دین آن مچ آ ملک اٹی داتم اسکان 206593 بندغ زوال کرینو۔ امریکی کمامدار آتا رداٹ ملک اٹی داتم اسکان کورونا دین آن زہمی 4398907 بندغ دراخ جوڑ مسنو۔ امریکہ نا گڑاس ریاست آتیٹی کورونا دین انا کیس آتا کچ اٹ ودکی مننگ ءِ۔ داہیت ذکر انا قابل ءِ که مچ آ دنیا ٹی امریکہ کورونا دین آن غٹ آن زہمی ملک ءِ۔

پشتون قوم انا روایت وقدر نسل در نسل منتقل مرسا کرینے، شہریار خان آفریدی

اسلام آباد (اے پی پی) کشمیر کمیٹی نا چیئرمین شہریار خان آفریدی پارینے که پشتون قوم انا روایت، قدر، دودوربیدہ، حجرہ، مہمانداری ہمو بنداوی تمبہ ءِ ہرانسل درنسل منتقل مرسا کرینے۔ اسه ٹویٹ اسے ٹی اوپارے که ورنا چین دا میرات ءِ عملی وڑاٹ تینا کننگ اٹ اہم کڑدادا کیرو بروک آ چین ءِ گدریفنگ نا ذریعہ مریر۔ کشمیر کمیٹی نا چیئرمین شہریار خان آفریدی پارینے که پشتون قوم انا روایت، قدر، دودوربیدہ، حجرہ، مہمانداری ہمو بنداوی تمبہ ءِ ہرانسل درنسل منتقل مرسا کرینے۔ اسه ٹویٹ اسے ٹی اوپارے که ورنا چین دا میرات ءِ عملی وڑاٹ تینا کننگ اٹ اہم کڑدادا کیرو بروک آ چین ءِ گدریفنگ نا ذریعہ مریر۔

ڈیرہ مراد جمالی ٹی سم کاری، ارا بندغ کسفیر

ڈیرہ مراد جمالی (اے پی پی) ڈیرہ مراد جمالی ٹی سم کاری ٹی زالبول اسے تون اوار ارا بندغ نا خون ءِ کننگا۔ پنچ شنبے نادے آ نجی ٹی وی چینل نا رداٹ ڈیرہ مراد جمالی نا نواحی علاقہ و تھانہ منجھوشوری نا دنگ اٹ اندھا دھند سم کاری ٹی زالبول اسے تون اوار 2 بندغ نا خون ءِ کننگا۔ پولیس نا رداٹ بیہمانہ خون ءِ غیرت نا پن آ کننگانے۔ دوبہ دار آتا برخلاف مقدمہ درج کرسا جاست وپاست نا بناءِ کننگانے۔ پولیس نا رداٹ بیہمانہ خون ءِ غیرت نا پن آ کننگانے۔ دوبہ دار آتا برخلاف مقدمہ درج کرسا جاست وپاست نا بناءِ کننگانے۔

پاک بحریہ ورلڈ میری ٹائم ڈے انا رداٹ ڈاکومینٹری اس ریلیز کرے

اسلام آباد (اے پی پی) پاک بحریہ ورلڈ میری ٹائم ڈے 2020ء نا رداٹ ڈاکومینٹری اس ریلیز کرینے ہراٹی بحری بخ انا اہمیت و فائدہ غاتے تالان کننگانے۔ ترجمان پاک بحریہ نا رداٹ دا ڈاکومینٹری ٹی ملکی میری ٹائم سیکٹر نا شونداری ٹی پاک بحریہ نا کڑدءِ مون آ تخنگانے۔ ڈاکومینٹری ٹی سمندری رکھ وسمندری چاگرد ءِ مون تروک چیلنج آتون مون تتنگ کن دیرپا حکمت عملی آ زور شاغنگانے۔ ڈاکومینٹری ٹی پاکستان نا جغرافیائی دنگ انا اہمیت وداڑتون گنڈوک زرگزرانی پلو آتا ذکر ءِ ہم کننگانے۔ پاک بحریہ سمندر تا رکھ اکن جہانی وقومی کوشست آتیٹی اہم کڑدادا کرسا کیک۔

پاکستان وافغانستان ہیکہی وڑاٹ تیتی تین گنڈوک ءُ، اسد قیصر

پارلیمانی سفارتکاری نا کمک اٹ تین پہ تینی تعلقداری ءِ مون آ دننگ اٹ کمک رسینگک، اسپیکر قومی اسمبلی

پاکستان اسه پرامن، سوگو وشونہال اوغانستان اس ہُننگ نا خواہندار ءِ اوغانستان نا قائم مقام سفیر تون ہیت وگپ

اسلام آباد (اے پی پی) اسپیکر قومی اسمبلی اسد قیصر پارینے که پاکستان واوغانستان نا نیام اٹ تعلقداری مذہب، اخوت، دودوربیدہ و ہمسائیگی نا سوگو بنداوآ تیاٹی ءِ، سیم انا ہڑتوم آ کنڈ آتا الس نا نیام اٹ مہرومریبت وتین پہ تینی شرف نا رشتہ ءِ۔ پاکستان اسه پرامن، سوگو و شونہال اوغانستان اس ہُننگ نا خواہندار ءِ۔ پارلیمانی سفارتکاری نا کمک اٹ پاکستان و اوغانستان نا نیام اٹ تین پہ تینی تعلقداری ءِ مون آ دننگ اٹ کمک رسینگک۔ پاکستان، اوغانستان تون زرگزرانی، اقتصادی و علاقائی شونداری کن کمکاری ءِ پین مون آ دننگ خوا ہک۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او اوغانستان نا قائم مقام سفیر رحیم اللہ قطرہ تون گپ وتران کرسا کرے ہرا فک پنچ شنبے نادے آ داڑے اوڑتون اوڑدہی کرے۔ اوڑدہی ٹی ہڑتوم آ کنڈ آتا تعلقداری، ڈیہہ ٹی امن و ایمنی نا حالیت وتین پہ تینی است خواہی نا ایلو باندات آ گپ وتران کننگا وہڑتوم آراہشونک پارلیمان نا قائمہ کمیٹی نا نیام اٹ رابطہ جوڑ کننگ آ امنا کریر۔ اسپیکر قومی اسمبلی پارے که پاکستان و اوغانستان نا نیام اٹ تعلقداری مذہب، اخوت، دودوربیدہ و ہمسائیگی نا سوگو بنداو تیا استوارءِ۔ سیم انا ہڑتوم آ کنڈ آتا الس نا نیام اٹ مہرومریبت وتین پہ تینی شرف نا رشتہ ءِ۔ اوپارے که پاکستان اسه پرامن، سوگو وشونہال اوغانستان اس ہُننگ نا خواہندار ءِ۔ پارلیمانی سفارتکاری نا کمک اٹ پاکستان واوغانستان نا نیام اٹ تین پہ تینی تعلقداری ءِ مون آ دننگ اٹ کمک رسینگک۔ اوپارے که پاکستان، اوغانستان تون زرگزرانی، اقتصادی و علاقائی شونداری کن اواری اٹ کاریم کننگ خوا ہک۔ اوغان امن معاہدہ اوغانستان وڈیہہ ٹی امن و شونداری ٹی اسه اہم ءِ مزل اسے نا حیثیت تخک۔ اوڑدہی ٹی اوغان سفیر رحیم اللہ قطرہ پارے که اوغانستان پاکستان تون تینا خڑکی دوستانہ تعلقداری ءِ بھاز اہمیت ایتک۔ اوغانستان ڈیہہ ٹی امن کن پاکستان نا کوشست آتے قدر انا نظر اٹ ہرک۔ اوپارے که اوغانستان پاکستان تون اقتصادی و واپاری بخ آتیٹی کمکاری ءِ مون آ دننگ نا خواہندار ءِ۔ اوغانی الس پاکستانی الس تون مہرومریبت و خیرخواہی نا جوزہ تخک۔ ہڑتوم آ ملک آتا نیام اٹ واپار نا گچین وارخواہی ارے ہرافتیان فائدہ ہرفنگ انگ ءِ۔ رحیم اللہ قطرہ پارے که ہڑتوم آ ملک آتا نیام اٹ تعلقداری تے پین سوگو کننگ اٹ پارلیمان اہم کڑدادا کننگ کیک۔ قائم مقام اوغان سفیر رحیم اللہ قطرہ اوغان واپار نا کسراٹ بروک آ اڑاند آتے مرکننگ اٹ اسپیکر قومی اسمبلی نا کڑدانا ستاءِ کرے۔

...........کوئٹہ، وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان تعلیمی ادارہ غاتیٹی کورونا وائرس نا حالیت نا جاچ ہلوک دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ

دیامر بھاشا ڈیم اکن گریڈ 6 آن 16 اسکان نا 124 آسامی تے مشتہر کننگا، ترجمان واپڈا

اسلام آباد (اے پی پی) دیامر بھاشا ڈیم اکن ہزار آ ملازمت آتا فراوانی نا بناءِ کننگانے۔ ترجمان واپڈا نا رداٹ دیامر بھاشا ڈیم آ تعمیراتی کاریم اتون واپڈا نا کنڈ آن بھرتی نا چرجوئی نا ہم بناءِ کننگانے۔ ڈیم اکن گریڈ 6 آن 16 اسکان نا 124 آسامی تے ہم مشتہر کننگا۔ مشتہر کروک آ 124 آسامی تیا بیرہ ضلع دیامر، گلگت بلتستان نا مخلوق ءِ بھرتی کننگک۔ دیامر بھاشا ڈیم اکن واپڈا نا گریڈ 14 آن 20 اسکان 179 آسامی تے ہم مشتہر کننگانے۔ واپڈا اسکیورٹی کن 317 آسامی تا ہم اشتہار ءِ جاری کننگانے۔ ترجمان نا رداٹ دا آسامی تیا ہم پروجیکٹ ایریا و گلگت بلتستان نا مخلوق ءِ اولیت تتنگک۔ دیامر بھاشا ڈیم انا تفنگ اٹ ہندی مخلوق نا زرگزرانی وراجی شونداری واپڈا نا اولیت آتیٹی اوارءِ۔

دیرانا نالی ٹی کچرہ غاتے خسنگ آن بلاجوڑ یک تالان مسنو عبدالستار جتک

نالی تابندمننگ نا سوب آن علاقہ والاتے ہن و براٹ خواری تون اوار نمازی تا پچ آک ہم خراب مریرہ

غوث آباد شاہوانی اسٹریٹ سٹیلائٹ ٹاؤن ناہندآ دیرانا نالی ٹی کچرہ غاتے خسنگ انگ ءِ، بیان

کوئٹہ (اے پی پی) کوئٹہ غوث آباد شاہوانی اسٹریٹ نا ہنکینی حاجی عبدالستار جتک، نذر محمد بلوچ، آغا ہارون وایلو راہشونک پارینو که کوئٹہ نا علاقہ غوث آباد شاہوانی اسٹریٹ سٹیلائٹ ٹاؤن نا ہندآ دیرانا نالی ٹی کچرہ غاتا خسنگ آن ناجوڑ یک تالان مسنو، مخلوق فریشان مسنے، نالہ نا دیرانا سیوریج سسٹم خراب مننگ آن دیر اُراو گلی تیٹی سلک ہرانا سوب آن علاقہ والاتے ہن و براٹ خواری تون اوار نمازی تا پچ آک ہم خراب مریرہ، پنچ شنبے نادے آ علاقائی متبرآک وزیر اعلیٰ بلوچستان آن نوٹس ہلنگ نا خواست کرسا پاریر که غوث آباد شاہوانی اسٹریٹ سٹیلائٹ ٹاؤن ناہند آ دیرانا نالی ٹی کچرہ غاتے خسنگ انگ ءِ ہرا اڑان ناجوڑ یک تالان مننگ ءِ، شاہوانی اسٹریٹ نا ہنکینیک پارینو که وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان کوئٹہ تون اوار مچ آ بلوچستان نا الس نا خدمت نا سوغند ہرفینے وکوئٹہ ٹی ہمو کاریم تے کرفسا نشان تسنے ہرا تاریخ اٹ اولیکو وار منیر احمد جان روڈ، و کوئٹہ نا ایلو روڈ آتیا کاریم برجاءِ داڑان وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا خدمت آتے سلام پیش کینہ۔ اوفک پاریر که غوث آباد شاہوانی اسٹریٹ اٹ کیہی سال آن بجلی نا ٹاسفارم وکیہی سال آن نسے تو دیرانا آسراتی ءِ الس پوسکن آ دور اٹ دا آسراتی تیان محروم ءِ نن وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان وحلقہ نا ایم پی اے احمد نواز بلوچ آن خواست کینہ که خدارا داگندہ انگا نالی ءِ ساف کرفرو بجلی ٹاسفارم ترف ننے۔

وطن نار کھا اکن تعینات پاک فوج نا ورنا تے سلام کینہ، وزیر اعظم آزاد کشمیر

وادی نیلم (اے پی پی) وزیر اعظم آزاد کشمیر راجہ فاروق حیدر خان پارینے که یخ انا ترندانگا موسم اٹ کنٹرول لین آ وطن نا دفاع نا خاطر ساڑی پاک فوج ءِ سلام پیش کینہ۔ پنچ شنبے نادے آ ایوان وزیر اعظم میڈیا آفس آن جاری بیان نا رداٹ دورہ کنٹرول لین چندی ہند آتیا الس مچی تیان تران کرسا اوپارے که یخ انا ترندی آن پد ہم کنٹرول لین آ ننا دفاع کن ساڑی پاک فوج انا ورنا تے سلام پیش کیوہ۔ لغور مودی دا سجھک که کنٹرول لین آ کودک مخلوق ءِ شست کرسا اودے بھارت نا غیر کانودی کوزہ گیری ٹی جموں وکشمیر نا جہد آن مُر کیک، آزاد کشمیر خاص کر نیلم ویلی نا الس وطن نا دفاع کن پاک فوج اتون ہم کوپہ سلوک ءِ۔ وزیر اعظم پارے که آزاد کشمیر اٹ کنٹرول لین آ 5 کلومیٹر نا علاقہ ٹی 6 لکھ بندغ آبادءِ۔ کنٹرول لین آ دلیری اٹ ہندوستانی جارحیت نا مون آ سینہ سپر الس ءِ سلام پیش کننگ کن بسونٹ۔ راجہ فاروق حیدر پارے که آزاد کشمیر نا حکومت وغٹ وسیلہ غاک داالمخلوق کن حاضرءِ۔ مودی جارحیت کرے تو کنٹرول لین آ ہندوستانی فوج انا قبرستان مریک۔

...........نصیر آباد، ڈپٹی کمشنر حافظ محمد قاسم کاکڑ و پی پی ایچ آئی بلوچستان نا سی ای او عزیز احمد جمالی ہندی ٹرسٹ اسے نا کندوری نا بناءِ کننگ اٹی ءِ

پاکستان نا کنڈ آن کویت حکومت ءِ لکھ کسبکار تننگ کن باضابطہ درخواست

کویت مہالو آن ڈاکٹر، پیرامیڈیکس ونرس آتون اوار 444 پاکستانی طبی پیشہ ور بندغ آتا بھرتی کننگ آ امنا کرینے

کویت اٹ پاکستانی افرادی قوت نا برآمد ءِ ودفنگ کن مفاہمت نا یادداشت آ دستخط کن کوشست آتے ترند کننگک، وزارت اوورسیز

اسلام آباد (اے پی پی) وزارت اوورسیز پاکستانیز 1 لکھ کسبکار کارندہ غاتے گدریفنگ کن کویت حکومت ءِ باضابطہ درخواست اس راہی کرینے۔ وزارت اوورسیز پاکستانیز نا عہدیدار اے پی پی ءِ پارے که پاکستان کم و ودا سه لکھ کسبکار کارندہ کویت آ گدریفنگ نا ارادہ تخک ہرانا سخت ترسیلات آتے مون آ دننگ نا ءِ، ہراڑکن خلیجی ریاست نا تعلقدار کمامدار آتیان باضابطہ درخواست کننگانے۔ اوپارے که دا رد اٹ باضابطہ درخواست ءِ کویت اٹ تعلقدار کمامدار آتے گدریفنگانے و دانا ورندی بتنگ داسکان سلوک ءِ۔ ملک اٹ ترسیلات زراٹ ودکی کن وزارت نا کوشست آتے تالان کرسا اوپارے که پاکستان اٹ افرادی قوت نا زبردست لائخی ارے وحکومت بندی ملک آتیٹی کسبکار افرادی قوت کن ملازمت آتا وارخواہی ودی کننگ کن پوسکن ءِ کسر پٹنگ ءِ۔ اوپارے که حکومت پاکستان وکویت نا نیام اٹ ملک اٹ پاکستانی افرادی قوت نا برآمد ءِ ودفنگ کن مفاہمت نا یات داشت آ زوت دستخط کننگ کن ہم کوشست آتے ترند کرینے۔ وزیر اعظم نا خصوصی کمکار سید ذوالفقار عباس بخاری ابوظہبی ڈائیلاگ نا 5 می وزارتی دیوان نا وخت آ کویت نا وزیر خواری تون اوڑدہی کریس ہراٹی پاکستانی کارندہ غاتے مون تروک ویل آتیا گپ وتران کننگاسس۔ سینئر عہدیدار نا پاننگ ئس که حکومت ساڑی ٹی کویت تون اسه معاہدہ اس کرینے ہرانا سخت جان جوڑی نا خیالداری نا پیشہ ورآتا خلیجی ملک گدریفنگ ناءِ۔ اوپارے که کویت مہالو آن ڈاکٹر، پیرامیڈیکس ونرس آتون اوار 444 پاکستانی طبی پیشہ ور بندغ آتا بھرتی کننگ آ امنا کرینے۔ دا رداٹ میڈیکل اسٹاف ءِ زوت آن زوت کویت گدریفنگ کن حتمی دروشم اس تتنگا که۔ اوپارے که کم و ود 80 طبی کسبی بندغ آتا سرجم آتے کویت نا سفارت خانہ ٹی ویزا ءِ حتمی دروشم اس تتنگ کن جمع کرفنگانے۔ اونا مستی پاننگ ءِ سکه داوخت، نن 300 طبی شعبہ نا چاہندار بندغ آتا ویزا ءِ حتمی دروشم اس تتنگ نا جاری ءِ تانکہ کویت آ گدریفنگ کن خصوصی جہاز آتا بست وبند کننگ مرے۔

...........کوئٹہ، صوبائی سلاہکار دودوربیدہ عبدالخالق ہزارہ محکمہ دودوربیدہ نا کنڈ آن پی ٹی وی سینٹراٹ پشتون کلچر ڈے انا بنجائی دوداٹ جتاجتا آئٹم آتے ہُننگ اٹی ءِ

...........کوئٹہ، چیئرمین پبلک اکاؤنٹس کمیٹی اختر حسین لانگو محکمہ پبلک ہیلتھ انجینئرنگ ناڈہلوک دیوان نا کماشی ءِ کننگ اٹی ءِ